

IV

(Informace)

INFORMACE ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny ke státní podpoře investic v rámci rizikového financování

(2021/C 508/01)

OBSAH

	<i>Strana</i>
1. ÚVOD	4
2. OBLAST PŮSOBNOSTI POKYNŮ A DEFINICE	8
2.1. Oblast působnosti těchto pokynů	8
2.2. Podpora v oblasti rizikového financování podléhající oznamovací povinnosti	10
2.3. Definice	11
3. POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODPORY V OBLASTI RIZIKOVÉHO FINANCOVÁNÍ	14
3.1. První podmínka: podpora usnadňuje rozvoj určité hospodářské činnosti	15
3.1.1. Identifikace podporované hospodářské činnosti	15
3.1.2. Motivační účinek	15
3.2. Druhá podmínka: zabránění nepříznivým účinkům na podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem	16
3.2.1. Základní prvky předběžného posouzení, které má dotčený členský stát předložit Komisi	16
3.2.2. Potřeba zásahu státu	18
3.2.2.1. Opatření zaměřená na kategorie podniků mimo působnost obecného nařízení o blokových výjimkách	19
a) Malé podniky se střední tržní kapitalizací	19

b) Inovativní podniky se střední tržní kapitalizací	19
c) Malé a střední podniky, které obdržely počáteční investici rizikového financování, přičemž na jakémkoli trhu působily déle, než je období způsobilosti stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách	19
d) Začínající podniky a malé a střední podniky vyžadující investici rizikového financování ve výši, jež převyšuje strop stanovený v obecném nařízení o blokových výjimkách	20
e) Alternativní obchodní platformy, které nesplňují podmínky obecného nařízení o blokových výjimkách	20
3.2.2.2. Opatření, jejichž koncepční parametry nejsou v souladu s obecným nařízením o blokových výjimkách	20
a) finanční nástroje s nižší účastí nezávislého soukromého investora, než jsou podíly stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách	20
b) Finanční nástroje s koncepčními parametry, které překračují stropy stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách	21
c) Jiné finanční nástroje než záruky, kdy je při výběru investorů, finančních zprostředkovatelů a jejich správců upřednostňováno stanovení horního limitu ztráty (<i>downside protection</i>) před asymetrickým sdílením zisku	21
d) Daňové pobídky pro korporátní investory, včetně finančních zprostředkovatelů nebo jejich správců, kteří působí jako spoluinvestoři	22
3.2.3. Vhodnost opatření podpory	22
3.2.3.1. Vhodnost v porovnání s jinými politickými nástroji a jinými nástroji podpory	22
3.2.3.2. Podmínky pro určení vhodnosti finančních nástrojů	22
(a) Kapitálové investice	24
(b) Financované dluhové nástroje: úvěry	25
(c) Nefinancované dluhové nástroje: záruky	25
3.2.3.3. Podmínky pro určení vhodnosti daňových pobídek	26
3.2.3.4. Podmínky pro opatření na podporu alternativních obchodních platform	26
3.2.4. Přiměřenost podpory	27
3.2.4.1. Podmínky pro finanční nástroje	27
3.2.4.2. Podmínky pro daňové pobídky	28
3.2.4.3. Podmínky pro alternativní obchodní platformy	29
3.2.4.4. Kumulace	29

3.2.5.	Zamezení nežádoucím negativním účinkům podpory v oblasti rizikového financování na hospodářskou soutěž a obchod	29
3.2.5.1.	Zjištění pozitivních účinků, které je nutno vzít v úvahu	29
3.2.5.2.	Negativní účinky, které je nutno vzít v úvahu	30
3.2.5.3.	Porovnání pozitivních a negativních účinků podpory	32
3.2.6.	Transparentnost	32
4.	HODNOCENÍ	33
5.	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	34
5.1.	Použitelnost	34
5.2.	Vhodná opatření	34
5.3.	Podávání zpráv a monitorování	35
5.4.	Revize	35

1. ÚVOD

1. Na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování EU mohou být státní podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností, považovány za slučitelné s vnitřním trhem, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Komise v minulosti uznala význam trhu rizikového financování pro ekonomiky členských států a potřebu zlepšit přístup malých a středních podniků, malých podniků se střední tržní kapitalizací a inovativních podniků se střední tržní kapitalizací⁽¹⁾ k rizikovému financování a z toho plynoucí potřebu vypracovat soubor pokynů k zajištění jednotného přístupu při posuzování opatření podpory v oblasti rizikového financování. V tomto smyslu Komise v roce 2006 přijala pokyny pro státní podporu investic rizikového kapitálu⁽²⁾, jež byly v roce 2014 nahrazeny pokyny k státní podpoře investic v rámci rizikového financování⁽³⁾ jako součást balíčku opatření pro modernizaci státní podpory⁽⁴⁾. Platnost pokynů k rizikovému financování z roku 2014 skončí na konci roku 2021. Členské státy se však mohou i nadále domnívat, že je třeba poskytovat podporu v oblasti rizikového financování, a že pokyny ohledně toho, jak podpořit rizikové financování v plném souladu s pravidly státní podpory, zůstávají potřebné.
2. V tomto ohledu jsou malé a střední podniky páteří ekonomik členských států, a to jak z hlediska zaměstnanosti, tak z hlediska hospodářské dynamiky a růstu, a jsou proto rovněž ústředním prvkem hospodářského rozvoje a odolnosti Unie jako celku. Jak je uvedeno ve Strategii pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřenou na malé a střední podniky⁽⁵⁾, 25 milionů malých a středních podniků v Unii zaměstnává přibližně 100 milionů lidí, představuje více než polovinu hrubého domácího produktu (HDP) Unie a hraje klíčovou úlohu při vytváření přidané hodnoty ve všech odvětvích hospodářství. Tyto podniky přinášejí inovativní řešení problémů, jako je změna klimatu, neefektivní využívání zdrojů a ztráta sociální soudržnosti, a pomáhají tyto inovace šířit, a tím podporují ekologickou a digitální transformaci a posilují odolnost nebo technologickou suverenitu Unie. Aby však malé a střední podniky mohly růst a plně rozvinout svůj potenciál, potřebují zdroje financování. To platí zejména pro odvětví zaměřená na inovace a vyspělé technologie a pro vysoce riziková odvětví. Proto je pro ně zásadní existence efektivního trhu rizikového financování pro malé a střední podniky, aby měly přístup k nezbytným finančním prostředkům v každé fázi svého rozvoje.
3. Navzdory svým vyhlídkám na růst se začínající podniky a malé a střední podniky často potýkají s potížemi při získávání přístupu k finančním prostředkům, zejména v raných fázích svého rozvoje⁽⁶⁾ a v době, kdy potřebují dodatečné finanční prostředky k expanzi. Jádrem těchto potíží je problém *informační asymetrie*: začínající podniky a malé a střední podniky, zvláště jsou-li nové, nebo působí v nových odvětvích či v odvětvích vyspělých technologií, nejsou často schopny investorům a bankám prokázat svou úvěruschopnost nebo solidnost svých podnikatelských plánů. Za těchto okolností se nemusí typ aktivního mapování a průzkumu, jež investoři provádějí za účelem poskytnutí financí větším nebo zavedenějším podnikům, v případě transakcí, které se týkají těchto malých a středních podniků a začínajících podniků, vyplatit, protože náklady na mapování jsou v poměru k hodnotě investice příliš vysoké. Bez ohledu na kvalitu svého projektu, inovativnost svých technologií a růstový potenciál proto tyto začínající podniky a malé a střední podniky pravděpodobně nebudou schopny získat přístup k nezbytným financím, dokud se nebudou moci opřít o prokazatelnou historii a dostatečné zajištění. Tento problém může být obzvláště výrazný, pokud jde o investice do inovativních zelených, vyspělých, digitálních nebo leteckých a kosmických technologií nebo do sociálních inovací motivovaných sociálními podnikateli⁽⁷⁾. V důsledku uvedené informační asymetrie nemusí být trhy pro financování podnikatelské činnosti schopny poskytovat nově vytvořeným a potenciálně inovativním začínajícím podnikům a malým a středním podnikům s potenciálně vysokým růstem potřebné kapitálové nebo dluhové financování, což vede k přetrvávajícímu selhání kapitálového trhu, jež brání vyrovnávání nabídky a poptávky při ceně přijatelné pro obě strany, což zase negativně ovlivňuje vyhlídky malých a středních podniků na růst a narušuje

⁽¹⁾ Přesné definice malých a středních podniků, malých podniků se střední tržní kapitalizací a inovativních podniků se střední tržní kapitalizací pro účely těchto pokynů jsou uvedeny v oddíle 2.3 bodě 35.

⁽²⁾ Pokyny Společenství pro státní podporu investic rizikového kapitálu do malých a středních podniků (Úř. věst. C 194, 18.8.2006, s. 2).

⁽³⁾ Sdělení Komise – Pokyny k státní podpoře investic v rámci rizikového financování (Úř. věst. C 19, 22.1.2014, s. 4).

⁽⁴⁾ V letech 2012 až 2014 provedla Komise ambiciózní program modernizace státní podpory založený na třech hlavních cílech (další podrobnosti viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o modernizaci státní podpory v EU (COM(2012) 209 final, 8.5.2012):

a) podpořit na konkurenčním vnitřním trhu udržitelný a inteligentní růst podporující začlenění;

b) zaměřit kontrolu *ex ante*, kterou vykonává Komise, na případy s nejrozsáhlejším dopadem na vnitřní trh a současně zintenzivnit spolupráci s členskými státy při prosazování pravidel státní podpory a

c) racionalizovat právní úpravu, aby se urychlily rozhodovací postupy.

⁽⁵⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky“ (COM(2020) 103 final, 10.3.2020).

⁽⁶⁾ Viz „*Evaluation support study on the EU rules on State aid for access to finance for SMEs*“ (Podpůrná studie pro hodnocení pravidel EU týkajících se státní podpory přístupu malých a středních podniků k financování), Evropská unie (2020), dostupná on-line: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/risk_finance_study.zip.

⁽⁷⁾ Tyto inovace zahrnují například změnu sociálních postupů na podporu ekologické nebo digitální transformace nebo usnadnění přístupu ke kariéře v oblasti IKT ženám.

růst produktivity jednotného trhu a celkovou odolnost hospodářství Unie. Za určitých okolností se se stejným selháním trhu potýkají i malé podniky se střední tržní kapitalizací a inovativní podniky se střední tržní kapitalizací.

4. Skutečnost, že se určitému podniku nepodaří získat finanční prostředky, nemá důsledky pouze pro daný konkrétní subjekt, ale její důsledky mohou být dalekosáhlejší, a to zejména kvůli *růstovým externalitám*. V mnoha úspěšných odvětvích dochází k růstu produktivity ne proto, že podniky přítomné na trhu vykazují zvýšení produktivity, ale protože efektivnější a technologicky vyspělejší podniky rostou na úkor těch méně efektivních (nebo těch se zastaralými výrobky). Zúčastněná hospodářská odvětví a hospodářství jako celek navíc těží z pozitivních růstových externalit spojených s akumulací znalostí, které vlastní podniky (organizační kapitál) nebo pracovníci (lidský kapitál), jakož i ze zavedení nového zboží, a to ve formě přebytku pro spotřebitele a/nebo podniky. Pokud jsou tyto procesy narušovány skutečností, že potenciálně úspěšným podnikům se nemusí podařit získat finance, budou širší důsledky pro růst produktivity pravděpodobně negativní. Umožnění vstupu širší základny podniků na trh a rozšiřování jejich činnosti odstraněním nepatřičných překážek financování může následně podnítit růst.
5. Existence mezery ve financování, s níž se potýkají začínající podniky, malé a střední podniky, malé podniky se střední tržní kapitalizací a inovativní podniky se střední tržní kapitalizací, může tedy odůvodňovat zavádění opatření veřejné podpory členskými státy za účelem usnadnění rozvoje rizikového financování na jejich vnitrostátních trzích. Správně zacílená státní podpora na poskytování rizikového financování může představovat účinný prostředek ke zmírnění zjištěného selhání trhu nebo jiné významné překážky přístupu k financování a k přilákání soukromých zdrojů. V současné situaci ji mohou členské státy rovněž využít k podpoře zotavení z hospodářské krize způsobené pandemií COVID-19.
6. Kromě toho, že je lepší přístup k financování nepostradatelný pro domácí ekonomiky členských států, může pozitivně přispět k některým z hlavních cílů politiky Unie. Přístup k financování představuje účinný nástroj na podporu Zelené dohody pro Evropu⁽⁸⁾ a přípravu Evropy na digitální věk⁽⁹⁾, jakož i k zajištění zotavení z hospodářské krize způsobené pandemií COVID-19 a k vybudování Unie, která bude odolnější i vůči budoucím krizím.
7. Ekologická transformace je stěžejním cílem Unie. Podle nejnovějších prognóz⁽¹⁰⁾ by dosažení současných cílů v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 mohlo vyžadovat dodatečné roční investice ve výši až 417 miliard EUR, což je úkol, pro jehož splnění bude mít klíčový význam přilákání významných soukromých investic. Podpora udržitelného financování vyžaduje správné signály pro směřování finančních a kapitálových toků do ekologických investic. Za tímto účelem Komise v roce 2018 zahájila plán udržitelného financování⁽¹¹⁾, po němž nedávno následoval nový balíček týkající se udržitelného financování⁽¹²⁾. Jedním z prvků podpory ekologického financování je zdokonalené zveřejňování údajů o klimatu a životním prostředí, aby investoři byli plně informováni o udržitelnosti svých investic. V této souvislosti bylo klíčovým krokem přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852⁽¹³⁾, které klasifikuje environmentálně udržitelné činnosti (obecně označované jako „taxonomie EU“).

⁽⁸⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019) 640 final, 11.12.2019).

⁽⁹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Formování digitální budoucnosti Evropy“ (COM(2020) 67 final, 19.2.2020).

⁽¹⁰⁾ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů, a zrušuje směrnice Rady (EU) 2015/652 (COM(2021) 557 final, 14.7.2021).

⁽¹¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Akční plán: Financování udržitelného růstu“ (COM(2018) 97 final, 8.3.2018).

⁽¹²⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Taxonomie EU, podávání zpráv podniků o udržitelnosti, preference v oblasti udržitelnosti a fiduciární povinnosti: Nasměrování finančních prostředků na Zelenou dohodu pro Evropu“ (COM/2021/188 final, 21.4.2021).

⁽¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

8. Pokud jde o digitální transformaci, sdělení o digitálním kompasu 2030⁽¹⁴⁾ zdůrazňuje potřebu pomáhat rozvoji kritických digitálních technologií v Unii způsobem, který podporuje její růst produktivity a hospodářský rozvoj v plném souladu s jejími společenskými hodnotami a cíli. Pro dosažení uvedeného cíle mají zásadní význam vnitrostátní výdaje členských států, které spolu s příslušnými fondy Unie a soukromými investicemi umožní masivní nárůst investic.
9. Pokud jde o krizi způsobenou pandemií COVID-19, je oživení naléhavou prioritou s využitím dynamiky k dosažení pokroku v digitální a ekologické transformaci, díky níž bude hospodářství odolnější a konkurenceschopnější. Nástroj pro oživení a odolnost (RRF)⁽¹⁵⁾ je první a nejdůležitější součástí souboru opatření EU na podporu oživení, který byl přijat v reakci na krizi a který členskými státy po schválení jejich návrhů plánů pro oživení a odolnost dává k dispozici 672,5 miliardy EUR ve formě půjček a dotací jako finanční podporu pro klíčové první roky oživení. V této souvislosti Komise určila stěžejní oblasti⁽¹⁶⁾ a vybízí členské státy, aby je vzhledem k jejich významu ve všech členských státech, obrovským potřebným investicím a jejich potenciálu vytvářet pracovní místa a růst a využívat výhod ekologické a digitální transformace zahrnuly do svých plánů pro oživení a odolnost.
10. Jak navíc zdůraznila aktualizovaná průmyslová strategie⁽¹⁷⁾, Unie se musí poučit z pandemie COVID-19 a jejího dopadu na globální hodnotové řetězce; jádrem tohoto úsilí je zlepšení odolnosti jednotného trhu a řešení strategických závislostí při současném zachování otevřeného, konkurenceschopného hospodářství EU založeného na obchodu.
11. Vzhledem k významu účinného přístupu k financování pro hlavní cíle Unie je třeba dále zvýšit úsilí vycházející z politik Unie zaměřených na zlepšení tohoto přístupu, jako je unie kapitálových trhů (UKT) a využívání rozpočtu Unie.
12. V tomto ohledu přijala Komise v roce 2015 první akční plán⁽¹⁸⁾ pro vytváření UKT s cílem mobilizovat kapitál v Unii a směřovat jej do všech podniků. Jedním z jeho hlavních cílů bylo zlepšit přístup malých a středních podniků k financování, zejména k nebankovnímu financování. Od té doby dosáhla Unie významného pokroku a do značné míry splnila jednotlivá opatření oznámená v akčním plánu pro vytváření UKT z roku 2015 a jeho přezkumu v polovině období z roku 2017. Mnoho z těchto opatření bylo zaměřeno na zlepšení přístupu k financování pro všechny podniky bez ohledu na jejich velikost nebo dobu činnosti, ale některá z nich byla do značné míry zaměřena na usnadnění přístupu na kapitálové trhy konkrétně pro malé a střední podniky a malé podniky se střední tržní kapitalizací⁽¹⁹⁾. V roce 2020 byl

⁽¹⁴⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Digitální kompas 2030: Evropské pojetí digitální dekády“ (COM/2021/118 final, 9.3.2021).

⁽¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽¹⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance „Roční strategie pro udržitelný růst 2021“ (COM(2020) 575 final, 17.9.2020) identifikuje sedm stěžejních oblastí: nabírání na síle – upřednostnění čistých technologií, jež obstojí i v budoucnosti, a urychlení vývoje a využívání obnovitelných zdrojů energie; renovace – zlepšení energetické účinnosti veřejných i soukromých budov; dobíjení a doplňování paliva – podpora čistých technologií, jež obstojí i v budoucnu s cílem urychlit využívání udržitelné, dostupné a inteligentní dopravy, dobíjecích stanic a plnicích stanic a rozšíření veřejné dopravy; připojení – rychlé zavádění rychlých širokopásmových služeb do všech regionů a domácností, včetně optických sítí a sítí 5G; modernizovat – digitalizace veřejné správy a služeb, včetně soudnictví a systémů zdravotní péče; rozšíření – zvýšení kapacit evropského průmyslového cloudu dat a rozvoj nejvýkonnějších, nejmodernějších a nejdůležitějších procesorů; změna kvalifikace a prohlubování dovedností – přizpůsobení vzdělávacích systémů za účelem podpory digitálních dovedností a vzdělávání a odborné přípravy pro všechny věkové skupiny.

⁽¹⁷⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy“ (COM(2021) 350 final, 5.5.2021).

⁽¹⁸⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Akční plán pro vytváření unie kapitálových trhů“ (COM(2015) 468 final, 30.9.2015).

⁽¹⁹⁾ Např. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 345/2013 ze dne 17. dubna 2013 o evropských fondech rizikového kapitálu (Úř. věst. L 115, 25.4.2013, s. 1); nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129 ze dne 14. června 2017 o prospektu, který má být uveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování na regulovaném trhu, a o zrušení směrnice 2003/71/ES (Úř. věst. L 168, 30.6.2017, s. 12); směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349), pokud jde o rozvoj trhu pro růst malých a středních podniků; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010 (Úř. věst. L 174, 1.7.2011, s. 1).

zahájen nový akční plán pro vytváření UKT⁽²⁰⁾ s cílem v nadcházejících letech dále prohlubovat Unii kapitálových trhů v EU, aby se nadále rozvíjely kapitálové trhy a byl zajištěn přístup k tržnímu financování, zejména pro malé a střední podniky. V této souvislosti Komise v souladu s čl. 33 odst. 9 směrnice 2014/65/EU⁽²¹⁾ rovněž zřídila skupinu technických odborníků z řad zainteresovaných subjektů pro malé a střední podniky, která byla pověřena posouzením překážek, které malým a středním podnikům brání ve využívání veřejných trhů.

13. Vzhledem k tomu, že je důležité zlepšit přístup malých a středních podniků k financování, využívá Komise spolu s právními předpisy a politickými opatřeními Unie rozpočet Unie s cílem řešit strukturální selhání trhu, která omezují růst začínajících podniků a malých a středních podniků. Za tímto účelem bylo v rámci víceletého finančního rámce (VFR) na období 2014–2020 posíleno využívání finančních nástrojů⁽²²⁾. Zejména finanční programy Unie zavedené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1287/2013⁽²³⁾ („Konkurenceschopnost podniků a malé a střední podniky (COSME)“) a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 („Horizont 2020“) ⁽²⁴⁾ přispěly k lepšímu využívání veřejných prostředků prostřednictvím finančních mechanismů pro sdílení rizik ve prospěch malých a středních podniků při jejich založení, růstu a převodu i ve prospěch malých podniků se střední tržní kapitalizací a inovativních podniků se střední tržní kapitalizací; zvláštní důraz je přitom kladen na opatření zaměřená na zajištění nepřerušované podpory od inovování až po uvádění na trh, včetně komerčního uplatňování výsledků výzkumu a vývoje (VaV)⁽²⁵⁾. Kromě toho Evropská rada pro inovace (ERI) od roku 2018 podporuje začínající podniky a malé a střední podniky v rámci programu Horizont 2020 a bude tak činit i nadále, jakož i podporovat malé podniky se střední tržní kapitalizací v rámci programu Unie pro financování výzkumu a inovací Horizont Evropa⁽²⁶⁾, s cílem zvýšit výkonnost unijního trhu rizikového kapitálu. Zahájení iniciativy „Evropské opatření pro navýšení rizikového kapitálu“ („ESCALAR“) ⁽²⁷⁾ jako pilotního programu Komise a Evropského investičního fondu (EIF), jakož i práce na vytvoření fondu soukromého a veřejného sektoru⁽²⁸⁾ na pomoc financování primárních veřejných nabídek akcií malých a středních podniků dokládají význam, který je přikládán usnadnění růstu malých a středních podniků, jakož i potřebu dokončit řadu stávajících veřejných podpůrných opatření ve všech fázích financování. EIF rovněž v roce 2020 aktivoval „fond fondů“, společně s iniciativou ISEP (*InnovFin Space Equity Pilot*) a se zapojením čtyř soukromých investorů rizikového kapitálu za účelem zvýšení kapitálových investic do evropských podniků působících v leteckém, kosmickém a obranném průmyslu. Tento model se dále uplatňuje v iniciativě CASSINI a zejména v jejím plánovaném růstovém fondu.⁽²⁹⁾ Kromě toho politika soudržnosti Unie od

⁽²⁰⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Unie kapitálových trhů pro občany a podniky – nový akční plán“ (COM(2020) 590 final, 24.9.2020).

⁽²¹⁾ Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349.

⁽²²⁾ Finanční nástroje zahrnují negrantové finanční nástroje, které mohou mít podobu dluhových nástrojů (úvěrů, záruk) nebo kapitálových nástrojů (čisté kapitálových či kvazikapitálových investic nebo jiných nástrojů pro sdílení rizik).

⁽²³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1287/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Program pro konkurenceschopnost podniků a malé a střední podniky (COSME) (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1639/2006/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 33).

⁽²⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1291/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) a zrušuje rozhodnutí č. 1982/2006/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 104).

⁽²⁵⁾ Pro zajištění lepšího přístupu k úvěrům kromě toho Komise, Evropský investiční fond a Evropská investiční banka společně v rámci sedmého rámcového programu pro výzkum vytvořily specifický nástroj pro sdílení rizik, viz http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/RSI/index.htm. Uvedený nástroj pro sdílení rizik poskytoval prostřednictvím mechanismu sdílení rizik částečné záruky finančním zprostředkovatelům, čímž snižuje jejich finanční rizika a podporuje je v poskytování úvěrů malým a středním podnikům zabývajícím se výzkumem a vývojem nebo inovacemi.

⁽²⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušují nařízení (EU) č. 1290/2013 a (EU) č. 1291/2013 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽²⁷⁾ Evropské opatření pro navýšení rizikového kapitálu (ESCALAR) je pilotní program zahájený Evropskou komisí a řízený EIF, který využívá zdroje investičního plánu pro Evropu k řešení mezery ve financování rychle rostoucích evropských podniků (rozvíjejících se podniků). Iniciativa ESCALAR byla zahájena dne 4. dubna 2020 a jejím cílem je podstatně navýšit zdroje fondu, a tím umožnit větší objem investic a vytvořit větší kapacitu pro investice do rozvíjejících se podniků.

⁽²⁸⁾ Ve svých politických směrech pro příští Evropskou komisí (2019–2024) oznámila tehdejší kandidátská předsedkyně von der Leyenová vytvoření fondu soukromého a veřejného sektoru specializovaného na primární veřejné nabídky akcií malých a středních podniků, který má poskytovat veřejnou podporu ve formě financování, aby se malým a středním podnikům s velkým potenciálem usnadnil přístup na veřejné trhy.

⁽²⁹⁾ Iniciativa CASSINI, poprvé oznámená ve Strategii pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřené na malé a střední podniky (COM(2020) 103 final ze dne 10. března 2020) představuje soubor konkrétních opatření, mezi jejichž cíle patří usnadnění přístupu k rizikovému kapitálu pro malé a střední podniky působící v kosmickém odvětví za účelem financování jejich expanze. Fond CASSINI Growth bude fungovat jako fond fondů podobně jako ISEP, a to investováním do fondů rizikového kapitálu, které se zavazují působit jako „tematické fondy“, tj. investovat do kosmického odvětví, přičemž budou i nadále samostatně rozhodovat o tom, do kterých konkrétních podniků chtějí investovat. Fond CASSINI Growth bude řešit nedostatek kapitálu ve fázi expanze, o níž je dobře známo, že nepříznivě ovlivňuje nové malé a střední podniky v kosmickém odvětví v Unii.

počátku roku 2000 stále více přispívá k financování malých a středních podniků, mimo jiné poskytováním rizikového kapitálu, přičemž na konci roku 2013 podpora dosáhla výše 10 miliard EUR a ke konci roku 2020 představovaly závazky 23 členských států dalších 15 miliard EUR. Finanční nástroje v rámci politiky soudržnosti jen v průběhu roku 2020 podpořily přibližně 365 000 malých a středních podniků v celé Evropě. A v neposlední řadě nový Program InvestEU⁽³⁰⁾, který sloučí čtrnáct různých finančních nástrojů, které jsou v současné době k dispozici na podporu investic v Unii, jakož i příspěvky z fondů ve sdíleném řízení do složky členského státu, má zvláštní oblast určenou na financování malých podniků, zatímco další tři oblasti tohoto programu mohou v rámci své působnosti financovat i malé a střední podniky.

14. Zkušenosti Komise v oblasti podpory rizikového financování (podle pokynů k rizikovému financování z roku 2014 i obecného nařízení o blokových výjimkách⁽³¹⁾) i výše uvedených iniciativ (viz odstavce 12 a 13) na úrovni Unie zaměřené na zlepšení přístupu k financování dokazují, že přístup k financování zůstává i nadále prioritou jak pro Unii, tak pro její členské státy. V této souvislosti je proto zásadní, aby Komise i nadále poskytovala členským státům pokyny ohledně toho, jak bude posuzovat slučitelnost opatření v oblasti rizikového financování s vnitřním trhem. Dokládá to i hodnocení, kdy se pokyny k rizikovému financování z roku 2014 se v letech 2019 a 2020 podrobily tzv. kontrole účelnosti⁽³²⁾. Výsledky kontroly účelnosti ukazují, že pokyny k rizikovému financování jsou ve většině případů i nadále relevantní a vhodné pro daný účel. Další vyjasnění a zjednodušení pravidel je však nezbytné. Tyto revidované pokyny k rizikovému financování usnadní členským státům poskytování přiměřeně cílené státní podpory v oblasti rizikového financování s přihlédnutím k pozitivnímu příspěvku takové podpory k výše uvedeným prioritám Komise (viz odstavce 6 až 9) a k pozitivním účinkům podpory na zajištění přístupu k financování.
15. Po přijetí sdělení o pojmu „podpora“ v roce 2016⁽³³⁾ a zejména s ohledem na jeho oddíl 4.2⁽³⁴⁾ se tyto pokyny již netýkají toho, zda opatření veřejné podpory představuje státní podporu, ale zaměřují se na podmínky, za nichž lze opatření státní podpory považovat za slučitelné s vnitřním trhem.
16. Z těchto důvodů Komise rozhodla o provedení určitých změn v pokynech k rizikovému financování z roku 2014 s cílem vyjasnit pravidla a přinést administrativní zjednodušení, aby se usnadnilo zavádění státní podpory na podporu rizikového financování.

2. OBLAST PŮSOBNOSTI POKYNŮ A DEFINICE

2.1. *Oblast působnosti těchto pokynů*

17. Komise bude uplatňovat zásady uvedené v těchto pokynech na opatření v oblasti rizikového financování, která nespĺňují všechny podmínky stanovené v oddíle 3 obecného nařízení o blokových výjimkách („Podpora přístupu malých a středních podniků k financování“). Dotčené členské státy musí taková opatření v souladu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy oznamovat (viz oddíl 2.2) a Komise bude provádět posouzení slučitelnosti z hlediska hmotněprávní úpravy v souladu s oddílem 3 těchto pokynů.

⁽³⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30). Záměrem Programu InvestEU je podpořit účast veřejných a soukromých investorů na finančních a investičních operacích poskytnutím záruk z rozpočtu Unie s cílem řešit selhání a nepříznivé investiční situace. Vychází z úspěchu Evropského fondu pro strategické investice (EFSl), který zahájil činnost v roce 2015 s cílem odstranit investiční mezeru v Unii vzniklou v důsledku finanční a hospodářské krize.

⁽³¹⁾ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽³²⁾ Dostupné on-line na adrese: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/fitness_check_en.html.

⁽³³⁾ Sdělení Komise o pojmu státní podpora uvedeném v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 262, 19.7.2016, s. 1).

⁽³⁴⁾ V uvedeném sdělení Komise objasňuje své stanovisko, jak by měl být vykládán pojem státní podpora stanovený v čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Oddíl 4.2 (Kritérium subjektu v tržním hospodářství) uvedeného sdělení poskytuje návod, pokud jde o případy, kdy opatření veřejné podpory nepředstavuje státní podporu, protože se provádí za běžných tržních podmínek.

18. Členské státy však mohou také koncipovat opatření v oblasti rizikového financování tak, aby nezahrnovala státní podporu podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy, například proto, že jsou v souladu s kritériem subjektu v tržním hospodářství⁽³⁵⁾, nebo proto, že splňují podmínky platného nařízení *de minimis*⁽³⁶⁾. Tyto případy není třeba Komisi oznamovat.
19. Tyto pokyny se nezabývají slučitelností opatření státní podpory, která splňují kritéria stanovená v jiných pokynech, rámcích nebo nařízeních týkajících se státní podpory, s vnitřním trhem. Komise bude věnovat zvláštní pozornost skutečnosti, že je třeba předcházet tomu, aby se tyto pokyny využívaly ke sledování politických cílů, které jsou ošetřeny primárně v jiných rámcích, pokynech a nařízeních týkajících se státní podpory.
20. Těmito pokyny není dotčeno posouzení jiných druhů finančních nástrojů podle pravidel státní podpory, než jsou ty, na něž se tyto pokyny vztahují, jako jsou nástroje zajišťující sekuritizaci stávajících úvěrů.
21. Komise bude uplatňovat zásady uvedené v těchto pokynech pouze na režimy v oblasti rizikového financování. Tyto zásady se nebudou uplatňovat na opatření *ad hoc*, jejichž předmětem je podpora v rámci rizikového financování jednotlivých podniků, s výjimkou opatření zaměřených na podporu určité konkrétní alternativní obchodní platformy.
22. Je nutno připomenout, že opatření podpory v oblasti rizikového financování musí být realizována prostřednictvím finančních zprostředkovatelů nebo alternativních obchodních platform, s výjimkou daňových pobídek pro přímé investice do způsobilých podniků. Opatření, jímž členský stát nebo veřejný subjekt uskuteční přímé investice do podniků bez zapojení zmíněných zprostředkujících subjektů, tudíž nespadá do působnosti pravidel pro státní podporu v rámci rizikového financování obsažených v obecném nařízení o blokových výjimkách nebo v těchto pokynech.
23. Vzhledem k prokázané historii a vyššímu zajištění se Komise domnívá, že velké podniky zpravidla nenarážejí na stejné obtíže s přístupem k financování jako začínající podniky a malé a střední podniky, a proto by se tyto pokyny na podporu těmito podnikům neměly vztahovat. Opatření v oblasti rizikového financování ve prospěch velkých podniků může být na základě těchto pokynů výjimečně považováno za slučitelné, jestliže je zaměřeno na malé podniky se střední tržní kapitalizací v souladu s oddílem 3.2.2.1 písm. a) nebo na inovativní podniky se střední tržní kapitalizací zabývající se výzkumem a vývojem (VaV) a inovacemi v souladu s oddílem 3.2.2.1 písm. b).
24. Komise nebude uplatňovat zásady obsažené v těchto pokynech na podporu v oblasti rizikového financování pro podniky kotované na oficiálním seznamu regulovaného trhu, neboť skutečnost, že jsou kotovány na regulovaném trhu, prokazuje jejich schopnost přilákat soukromé financování.
25. Opatření podpory v oblasti rizikového financování bez účasti nezávislých soukromých investorů nebudou považována za slučitelná podle těchto pokynů. V těchto případech by členský stát měl zvážit alternativní politické možnosti, které by mohly být pro dosažení těchto cílů a výsledků vhodnější, například regionální investiční podporu nebo podporu na zahájení činnosti povolenou podle obecného nařízení o blokových výjimkách.
26. Za slučitelná nebudou na základě těchto pokynů považována opatření podpory v oblasti rizikového financování, kdy nezávislí soukromí investoři nepřebírají žádné citelné riziko nebo kdy výhody plynou v plném rozsahu soukromým investorům. Sdílení rizik a výnosů je podle těchto pokynů nezbytnou podmínkou pro omezení finanční expozice státu a pro zajištění přiměřené rentability v jeho prospěch.
27. S výjimkou podpory rizikového financování ve formě náhradního kapitálu za podmínek stanovených v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách nesmí být podpora v oblasti rizikového financování, na kterou se vztahují tyto pokyny, použita na podporu odkupů.

⁽³⁵⁾ Viz poznámka pod čarou 34.

⁽³⁶⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 1). Nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 9); Nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. L 190, 28.6.2014, s. 45).

28. Podpora v oblasti rizikového financování nebude podle těchto pokynů považována za slučitelnou s vnitřním trhem, bude-li poskytnuta:
- podnikům v obtížích, jak jsou definovány v Pokynech pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích⁽³⁷⁾; pro účely těchto pokynů však malé a střední podniky, které působí na jakémkoli trhu po dobu nepřesahující období způsobilosti stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách a které splňují podmínky pro investice v oblasti rizikového financování na základě hloubkové kontroly provedené vybraným finančním zprostředkovatelem, nebudou považovány za podniky v obtížích, pokud nejsou předmětem úpadkového řízení nebo nespĺňují kritéria pro zahájení kolektivního úpadkového řízení na žádost věřitelů podle jejich vnitrostátního práva;
 - podnikům, na které byl vydán dosud neuhrazený inkasní příkaz v návaznosti na předchozí rozhodnutí Komise prohlašující podporu poskytnutou tímž členským státem za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem.
29. Komise nebude zásady uvedené v těchto pokynech uplatňovat na podporu činností souvisejících s vývozem do třetích zemí nebo členských států, konkrétně na podporu přímo spojenou s vyváženým množstvím, na podporu na zakládání a provozování distribučních sítí nebo na jiné běžné výdaje spojené s vývozní činností ani na podporu podmíněnou upřednostňováním domácího zboží oproti zboží dovezenému.
30. Opatření v oblasti rizikového financování často zahrnují složité systémy, jež vytvářejí pobídky pro určitou skupinu hospodářských subjektů (investorů), aby nabýzely rizikové financování jiné skupině subjektů (způsobilým podnikům). V závislosti na koncepci opatření mohou státní podporu přijímat podniky z obou skupin nebo jen jedné z nich, přestože záměrem orgánů veřejné moci může být poskytnutí výhod jen způsobilým podnikům. Na opatřeních v oblasti rizikového financování se navíc obvykle podílí jeden nebo více finančních zprostředkovatelů, kteří mohou mít jiné postavení než investoři a koneční příjemci, do nichž se investuje. V takových případech je rovněž nutno posoudit, zda lze finančního zprostředkovatele považovat za subjekt, který přijímá státní podporu. Jakákoli podpora finančnímu zprostředkovateli by měla být omezena přenesením výhody na konečné příjemce, jak je stanoveno v těchto pokynech. Skutečnost, že finanční zprostředkovatelé mohou navýšit svá aktiva a jejich správci mohou dosáhnout svými provizemi většího obratu, se považuje pouze za sekundární ekonomický dopad opatření podpory, a nikoli za výhodu získanou díky podpoře finančním zprostředkovatelům nebo jejich správcům. Bude-li však opatření v oblasti rizikového financování koncipováno tak, aby směřovalo sekundární dopady na identifikovatelné finanční zprostředkovatele nebo na identifikovatelné skupiny finančních zprostředkovatelů, bude se mít za to, že tito finanční zprostředkovatelé mají prospěch z nepřímé výhody.

2.2. Podpora v oblasti rizikového financování podléhající oznamovací povinnosti

31. Členské státy musí podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy oznamovat opatření v oblasti rizikového financování, která:
- představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy (zejména opatření, která nejsou v souladu s kritériem subjektu v tržním hospodářství⁽³⁸⁾) a nespĺňají do působnosti nařízení *de minimis*⁽³⁹⁾), a ii) nespĺňují všechny podmínky stanovené v oddíle 3 obecného nařízení o blokových výjimkách („Podpora přístupu malých a středních podniků k financování“). Komise posoudí slučitelnost uvedených opatření s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Tyto pokyny se zaměřují na ta opatření v oblasti rizikového financování, která budou s největší pravděpodobností shledána slučitelnými podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, s výhradou několika podmínek, jež budou podrobněji vysvětleny v oddíle 3 těchto pokynů. Tato opatření spadají do jedné ze dvou kategorií.
32. Do první kategorie patří opatření v oblasti rizikového financování, která se zaměřují na podniky, jež nespĺňují všechny **požadavky na způsobilost**, které jsou pro podporu v oblasti rizikového financování stanoveny v oddíle 3 obecného nařízení o blokových výjimkách. Tato kategorie zahrnuje zejména opatření zaměřená na následující podniky:
- malé podniky se střední tržní kapitalizací;
 - inovativní podniky se střední tržní kapitalizací;

⁽³⁷⁾ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích (Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1).

⁽³⁸⁾ Viz poznámka pod čarou 34.

⁽³⁹⁾ Viz poznámka pod čarou 36.

- c) malé a střední podniky, které obdržely počáteční investici rizikového financování, přičemž na jakémkoli trhu působily déle, než je období způsobilosti stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách;
 - d) začínající podniky a malé a střední podniky vyžadující celkovou investici rizikového financování ve výši, jež převyšuje strop stanovený v obecném nařízení o blokových výjimkách;
 - e) alternativní obchodní platformy, které nespĺňují podmínky obecného nařízení o blokových výjimkách.
33. Druhá kategorie sestává z opatření, jejichž **koncepční parametry** se liší od parametrů stanovených v oddíle 3 obecného nařízení o blokových výjimkách. Do této kategorie patří zejména následující případy:
- a) finanční nástroje s nižší účastí nezávislého soukromého investora, než jsou podíly stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách;
 - b) finanční nástroje s koncepčními parametry, které překračují stropy stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách;
 - c) jiné finanční nástroje než záruky, kde jsou finanční zprostředkovatelé, investoři nebo správci fondů vybíráni tím způsobem, že je upřednostňována ochrana před potenciálními ztrátami (stanovení horního limitu ztráty (*Downside Protection*)) před prioritními výnosy v případě ziskovosti investice (výnosové pobídky);
 - d) daňové pobídky pro korporátní investory, včetně finančních zprostředkovatelů nebo jejich správců, kteří působí jako spoluinvestoři.
34. Není-li v těchto pokynech stanoveno jinak, použije Komise všechny podmínky slučitelnosti platné pro podporu v oblasti rizikového financování podle oddílu 3 obecného nařízení o blokových výjimkách jako vodítka pro posouzení kategorií opatření podléhajících oznamovací povinnosti.

2.3. Definice

35. Pro účely těchto pokynů se rozumí:
- 1) „alternativní obchodní platformou“ mnohostranný obchodní systém podle čl. 4 odst. 1 bodu 22 směrnice 2014/65/EU ve kterém alespoň 50 % finančních nástrojů přijatých k obchodování emitovaly malé a střední podniky;
 - 2) „odkupem“ koupě alespoň kontrolního podílu na vlastním kapitálu podniku od současných akcionářů k převzetí jeho aktiv a činnosti;
 - 3) „stanovením horního limitu ztráty“ menší vystavení ztrátám v případě nízké výkonnosti uskutečněné operace v porovnání s veřejnými investory;
 - 4) „způsobilými podniky“ začínající podniky, malé a střední podniky a malé podniky se střední tržní kapitalizací a inovativní podniky se střední tržní kapitalizací;
 - 5) „pověřeným subjektem“ Evropská investiční banka, Evropský investiční fond, mezinárodní finanční instituce, jejímž podílníkem je členský stát, finanční instituce usazená v členském státě zaměřená na plnění veřejného zájmu pod kontrolou orgánu veřejné správy, veřejnoprávního subjektu či soukromoprávního subjektu pověřeného výkonem veřejné služby; pověřený subjekt může být vybrán nebo přímo jmenován v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU⁽⁴⁰⁾ nebo v souladu s čl. 38 odst. 4 písm. b) bodem iii) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁽⁴¹⁾ nebo v souladu s čl. 59 odst. 3 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060⁽⁴²⁾;

⁽⁴⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽⁴¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽⁴²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

- 6) „kapitálovou investicí“ poskytnutí kapitálu ve prospěch podniku s tím, že tento kapitál je investován přímo či nepřímo výměnou za vlastnictví odpovídajícího podílu v tomto podniku;
- 7) „plánem hodnocení“ dokument, který zahrnuje jeden nebo více režimů podpory a obsahuje alespoň tyto minimální prvky:
 - a) cíle, které mají být hodnoceny;
 - b) otázky pro hodnocení;
 - c) výsledné ukazatele;
 - d) metodiku, jež se pro účely hodnocení navrhuje;
 - e) požadavky na sběr údajů;
 - f) navrhovaný časový harmonogram hodnocení, včetně data předložení průběžných a závěrečných hodnotících zpráv;
 - g) popis nezávislého orgánu, který hodnocení provede, nebo kritérií, která se použijí při jeho výběru;
 - h) opatření, jež umožní veřejnou dostupnost tohoto hodnocení;
- 8) „výstupem“ likvidace účasti finančního zprostředkovatele nebo investora, včetně obchodního prodeje, odpisů, splacení akcií nebo úvěrů, prodeje jinému finančnímu zprostředkovateli nebo jinému investorovi, prodeje finanční instituci a prodeje cestou veřejné nabídky, včetně primárních veřejných nabídek akcií;
- 9) „přiměřenou mírou rentability“ předpokládaná vnitřní míra návratnosti, která se rovná diskontní sazbě odrážející úroveň rizikovosti investice a povahu a objem kapitálu, který mají investovat soukromí investoři;
- 10) „konečným příjemcem“ způsobilý podnik, který získal investici v rámci opatření státní podpory v oblasti rizikového financování;
- 11) „finančním zprostředkovatelem“ jakákoliv finanční instituce bez ohledu na její formu a vlastnictví, včetně fondů fondů, soukromých investičních fondů, veřejných investičních fondů, bank, mikrofinančních institucí a záručních společností;
- 12) „prvním komerčním prodejem“ první prodej realizovaný podnikem na trhu výrobků nebo služeb, s výjimkou omezeného prodeje za účelem testování trhu;
- 13) „tranší první ztráty“ nejpodřízenější riziková tranše, která nese nejvyšší riziko ztrát, zahrnující předpokládané ztráty cílového portfolia;
- 14) „následnou investicí“ dodatečná investice do podniku, jež následuje po jednom či více předchozích kolech investic v rámci rizikového financování;
- 15) „fondem fondů“ fond, který investuje nebo přispívá zdroji do jiných fondů, a nikoli přímo do podniků nebo finančních aktiv, jako jsou akcie nebo dluhopisy;
- 16) „zárukou“ písemný závazek, kterým ručitel přebírá odpovědnost za celý nebo dílčí rozsah nových transakcí, jejichž předmětem je úvěr v rámci rizikového financování třetí osoby, například dluhových, leasingových či kvazikapitálových nástrojů;
- 17) „záručním limitem“ maximální expozice veřejného investora vyjádřená jako procentuální podíl celkových investic do portfolia krytého zárukou;
- 18) „mírou zajištění“ procentní sazba pokrytí ztrát veřejným investorem z každé způsobilé transakce v rámci opatření státní podpory v oblasti rizikového financování;
- 19) „nezávislým soukromým investorem“ nezávislý soukromý investor ve smyslu článku 2 obecného nařízení o blokových výjimkách;

- 20) „inovativním podnikem se střední tržní kapitalizací“ podnik, který splňuje jednu z těchto podmínek: splňuje kritéria pro to, aby byl považován za „inovativní podnik“ ve smyslu článku 2 obecného nařízení o blokových výjimkách; v nedávné době mu Evropská rada pro inovace udělila značku kvality „pečeť excelence“ v souladu s pracovním programem Horizont 2020 na období 2018–2020 ⁽⁴³⁾ nebo s čl. 2 bodem 23 a čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2021/695 nebo v nedávné době získal investici z fondu Evropské rady pro inovace, například investici v rámci programu Accelerator, jak je uvedeno v čl. 48 nařízení (EU) 2021/695, a buď se zúčastnil jakékoli akce iniciativy CASSINI ⁽⁴⁴⁾ (CASSINI Business Accelerator nebo Matchmaking), nebo získal investici z fondu CASSINI Seed and Growth Funding Facility, nebo mu byla udělena cena CASSINI a splnil příslušné stanovené prahové hodnoty pro hodnocení, nebo obdržel podporu v rámci kosmických projektů financovaných z programu Horizont Evropa, což vedlo k vytvoření začínajícího podniku;
- 21) „mírou přilákání soukromých zdrojů“ míra, do jaké veřejné investice přitahují další investice ze soukromých zdrojů;
- 22) „úvěrovým nástrojem“ dohoda, která věřitele zavazuje k tomu, aby dal dlužníkovi k dispozici peněžní částku v dohodnuté výši a na dohodnutou dobu a podle níž je dlužník povinen tuto částku splatit v dohodnuté lhůtě; může mít formu úvěru nebo jiných nástrojů financování, včetně leasingu, jejichž hlavní vlastností je, že věřiteli přinášejí minimální výnos;
- 23) „podnikem se střední tržní kapitalizací“ podnik, který není malým a středním podnikem a jehož počet zaměstnanců, vypočtený v souladu s články 3 až 6 přílohy I obecného nařízení o blokových výjimkách, nepřesahuje 1 500. Pro účely uplatňování této definice bude několik subjektů považováno za jeden podnik, je-li splněna kterákoli z podmínek uvedených v čl. 3 odst. 3 přílohy I obecného nařízení o blokových výjimkách.;
- 24) „fyzickou osobou“ osoba jiná než právnická osoba, která není podnikem ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy;
- 25) „novým úvěrem“ nově iniciovaný úvěrový nástroj určený k financování nových investic nebo pracovního kapitálu, s výjimkou refinancování: i) stávajících úvěrů nebo ii) jiných forem financování;
- 26) „kvazikapitálovou investicí“ typ financování, které stojí mezi kapitálovým a dluhovým financováním, je rizikovější než přednostní dluh a méně rizikové než běžná kapitálová investice, jeho výnos pro držitele je založen především na ziscích nebo ztrátách cílového podniku a není zajištěno pro případ selhání; kvazikapitálové investice mohou mít strukturu dluhu, nezajištěného a podřízeného (včetně mezaninového dluhu), který lze v některých případech převést na kapitál nebo prioritní akcie;
- 27) „náhradním kapitálem“ koupě stávajících podílů v podniku od dřívějšího investora nebo podílníka;
- 28) „investicím rizikového financování“ kapitálové a kvazikapitálové investice, úvěry (včetně leasingu) a záruky nebo kombinace těchto nástrojů, které jsou poskytovány způsobilým podnikům pro účely realizace nových investic, s výjimkou zcela soukromých investic poskytnutých za tržních podmínek a mimo rozsah působnosti příslušného opatření státní podpory;
- 29) „malým a středním podnikem“ podnik splňující kritéria stanovená v příloze I obecného nařízení o blokových výjimkách;
- 30) „malým podnikem se střední tržní kapitalizací“ podnik který není malým a středním podnikem a jehož počet zaměstnanců, vypočtený v souladu s články 3 až 6 přílohy I obecného nařízení o blokových výjimkách, nepřesahuje 499, a jehož roční obrát nepřesahuje 100 milionů EUR nebo jehož bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 86 milionů EUR. Pro účely uplatňování této definice bude několik subjektů považováno za jeden podnik, je-li splněna kterákoli z podmínek uvedených v čl. 3 odst. 3 přílohy I obecného nařízení o blokových výjimkách.

⁽⁴³⁾ Prováděcí rozhodnutí Komise C(2017) 7124 ze dne 27. října 2017 o přijetí pracovního programu na období 2018–2020 v rámci zvláštního programu, kterým se provádí Horizont 2020 – rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020), a o financování pracovního programu na rok 2018.

⁽⁴⁴⁾ Mezi cíle iniciativy CASSINI patří: 1) zvýšení počtu začínajících podniků v kosmickém průmyslu, které vyvíjejí inovativní řešení využívající vesmírné technologie Unie, 2) zvýšení míry úspěšnosti při zakládání podniků a 3) usnadnění přístupu malých a středních podniků založených na vesmírných technologiích k rizikovému kapitálu. Opatření v rámci iniciativy CASSINI pokrývají celý podnikatelský cyklus a jsou koncipovány tak, aby byly vybrány nejnovější a nejkonkurenceschopnější podnikatelské nápady (tj. externí dodavatelé uplatňují tržní kritéria na poskytování služeb odborného vedení a urychlení rozvoje a investoři do rizikového kapitálu spravující kosmické tematické fondy se budou samostatně rozhodovat o výběru podniků, do nichž chtějí investovat). Viz rovněž poznámka pod čarou 29.

- 31) „Začínajícím podnikem“ jakýkoli nekotovaný malý podnik v době do pěti let od své registrace, který splňuje tyto podmínky: a) nepřevzal činnost jiného podniku; b) dosud nerozděloval zisk; c) nevznikl spojením podniků⁽⁴⁵⁾. U způsobilých podniků, které nepodléhají registraci, se za počátek pětiletého období způsobilosti považuje buď okamžik, kdy podnik zahájí svou hospodářskou činnost, nebo okamžik, kdy mu vznikne daňová povinnost související s jeho hospodářskou činností, podle toho, co nastane dříve.
- 32) „celkovým financováním“ celková výše investice do způsobilého podniku prostřednictvím jedné nebo více investic v oblasti rizikového financování, včetně následných investic, v rámci jakéhokoliv opatření státní podpory v oblasti rizikového financování, přičemž jsou vyloučeny zcela soukromé investice poskytnuté za tržních podmínek a mimo rozsah působnosti opatření státní podpory v oblasti rizikového financování;
- 33) „výnosovou pobídkou“ preferenční nebo přednostní výnosy ze zisku ve srovnání s veřejnými investory.

3. POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODPORY V OBLASTI RIZIKOVÉHO FINANCOVÁNÍ

36. Na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy mohou být státní podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností v Unii, považovány za slučitelné s vnitřním trhem, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
37. V tomto oddíle Komise objasňuje, jak bude posuzovat slučitelnost opatření podpory v oblasti rizikového financování, která podléhají oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy. Konkrétně pro posouzení, zda lze opatření podpory v oblasti rizikového financování považovat za slučitelné s vnitřním trhem, Komise určí, zda opatření podpory:
- a) usnadňuje rozvoj určité hospodářské činnosti (**první podmínka**) a
 - b) nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem (**druhá podmínka**).
38. Při určování, zda je splněna první podmínka, tj. že podpora usnadňuje rozvoj hospodářské činnosti, vezme Komise v úvahu tyto aspekty:
- a) *identifikaci podporované hospodářské činnosti* (viz oddíl 3.1.1);
 - b) *motivační účinek*: podpora musí měnit chování dotčených podniků tak, že se tyto podniky zabývají dalšími činnostmi, které by bez podpory nevykonávaly nebo kterou by vykonávaly v omezenějším rozsahu, jiným způsobem či na jiném místě (viz oddíl 3.1.2).
39. Při posuzování, zda je splněna druhá podmínka, tj. že podpora nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem, vezme Komise v úvahu tyto aspekty:
- a) *potřeba zásahu státu*: opatření podpory musí přinést podstatné zlepšení, které trh sám nemůže zajistit, například napravením selhání trhu nebo odstraněním jiné významné překážky pro poskytování rizikového financování, včetně například regionálních nerovností v přístupu k financování (viz oddíl 3.2.2);
 - b) *vhodnost opatření podpory*: navrhované opatření podpory musí být politickým nástrojem vhodným ke splnění jeho cíle (viz oddíl 3.2.3);
 - c) *přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum)*: výše a intenzita podpory musí být omezena na nezbytné minimum, které dotčené podniky přiměje k dalším investicím nebo činnostem (viz oddíl 3.2.4);
 - d) *zamezení nežádoucím negativním účinkům podpory na hospodářskou soutěž a obchod*: veškeré negativní účinky musí být omezené a nesmí převážit nad pozitivními účinky podpory (viz oddíl 3.2.5);
 - e) *transparentnost podpory*: členské státy, Komise, hospodářské subjekty a veřejnost musí mít snadný přístup ke všem relevantním aktům a příslušným informacím o podpoře poskytnuté na jejich základě (viz oddíl 3.2.6).

⁽⁴⁵⁾ Odchylně od písmene c) jsou podniky vzniklé spojením podniků způsobilých pro podporu podle těchto pokynů rovněž považovány za způsobilé podniky, a to do pěti let od registrace nejstaršího podniku, který se spojení účastnil.

40. Celkové výsledky (viz oddíl 3.2.5.3) některých kategorií režimů podpory mohou dále podléhat požadavku na následné hodnocení popsanému v oddíle 4. V takových případech může Komise omezit dobu trvání daných režimů a stanovit možnost opětně oznámit jejich následné prodloužení.
41. Pokud určité opatření státní podpory, podmínky, které jsou s ním spojeny (včetně metody jeho financování, je-li tato metoda jeho nedílnou součástí), nebo financovaná činnost znamenají porušení příslušného ustanovení práva Unie, nelze podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem⁽⁴⁶⁾. K takovým porušením patří mimo jiné:
- a) podmínění podpory povinností používat domácí zboží nebo služby;
 - b) podmínění podpory povinností finančních zprostředkovatelů, jejich správců nebo konečných příjemců mít ústředí na území dotyčného členského státu nebo je přemístit na území tohoto členského státu v rozporu s článkem 49 Smlouvy týkajícím se práva usazování⁽⁴⁷⁾;
 - c) uložení podmínek, které porušují článek 63 Smlouvy o volném pohybu kapitálu.

3.1. První podmínka: podpora usnadňuje rozvoj určité hospodářské činnosti

3.1.1. Identifikace podporované hospodářské činnosti

42. Ve většině případů se opatření podpory v oblasti rizikového financování vztahují na podniky z široké škály hospodářských odvětví. Tato opatření pomáhají zajistit, aby některé malé a střední podniky a podniky se střední tržní kapitalizací měly přístup k nezbytnému objemu a formě finančních prostředků, aby mohly vykonávat nebo dále rozvíjet své hospodářské činnosti. Komise proto určí typ podniků (malé a střední podniky, malé podniky se střední tržní kapitalizací nebo inovativní podniky se střední tržní kapitalizací) a odvětví, na něž se opatření podpory v oblasti rizikového financování vztahuje.

3.1.2. Motivační účinek

43. Podporu v oblasti rizikového financování lze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem pouze tehdy, jestliže má motivační účinek. Komise zastává názor, že podpora bez motivačního účinku neusnadňuje rozvoj dotčené hospodářské činnosti.
44. K motivačnímu účinku dochází, pokud podpora přiměje příjemce podpory, aby změnil své chování tak, že se začne zabývat činnostmi, které by bez podpory neprováděl nebo by je kvůli existenci selhání trhu prováděl v menší míře. Na úrovni způsobilých podniků existuje motivační účinek, jestliže podpora umožňuje konečnému příjemci získat finanční prostředky, které by jinak nebyly dostupné, pokud jde o formu, výši nebo načasování.
45. Opatření v oblasti rizikového financování musí motivovat tržní investory k tomu, aby poskytovali finanční prostředky potenciálně životaschopným způsobilým podnikům nad úrovněmi financování, jež by byly poskytnuty bez těchto opatření, nebo aby převzali dodatečné riziko nebo obojí. Má se za to, že opatření v oblasti rizikového financování má motivační účinek, jestliže mobilizuje investice z tržních zdrojů, takže celkové financování poskytnuté způsobilým podnikům překročí rozpočet opatření. Klíčovým prvkem při výběru finančních zprostředkovatelů a správců fondů by tedy měla být schopnost mobilizovat dodatečné soukromé investice.
46. Jsou-li financované dluhové nástroje využívány k refinancování stávajících úvěrů, nepovažují se za nástroje s motivačním účinkem, a žádný prvek podpory obsažený v těchto nástrojích nelze podle těchto pokynů považovat za slučitelný.
47. Posuzování motivačního účinku úzce souvisí s posuzováním potřeby zásahu státu, kterým se zabývá oddíl 3.2.2. Vhodnost opatření pro přilákání soukromých zdrojů navíc v konečném důsledku závisí na koncepci daného opatření z hlediska vyváženosti rizik a výnosů mezi veřejnými a soukromými poskytovateli financí, což také úzce souvisí s otázkou, zda je koncepce opatření státní podpory v oblasti rizikového financování vhodná (viz oddíl 3.2.3). Proto jakmile je potřeba zásahu státu řádně identifikována a opatření je vhodně koncipováno, lze se domnívat, že motivační účinek je přítomen.

⁽⁴⁶⁾ Viz rozsudky Soudního dvora ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise, věc C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, bod 78; ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks v. Rhone Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, body 94 až 116; ze dne 15. dubna 2008, Nuova Agricast, věc C-390/06 ECLI:EU:C:2008:224, body 50 a 51 a ze dne 22. září 2020, Rakousko v. Komise, věc C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, bod 44.

⁽⁴⁷⁾ Tím není dotčen požadavek, aby finanční zprostředkovatelé nebo jejich správci měli potřebnou licenci k provádění investičních a správcovských činností v dotčeném členském státě či aby koneční příjemci měli provozovnu a prováděli hospodářské činnosti na území tohoto státu.

3.2. **Druhá podmínka: zabránění nepříznivým účinkům na podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem**

48. Ustanovení čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy umožňuje Komisi považovat podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, za slučitelné, ale jen „pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem“.
49. Posouzení negativních účinků na vnitřní trh zahrnuje komplexní ekonomická a sociální posouzení. Komise v tomto oddíle pokynů vysvětlí, jak hodlá v tomto ohledu uplatnit svou diskreční pravomoc.
50. Každé opatření státní podpory ze své podstaty vede k narušení hospodářské soutěže a ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Aby však bylo možné zjistit, zda jsou rušivé účinky podpory omezeny na minimum, Komise ověří, zda je podpora nezbytná (viz oddíl 3.2.2), vhodná (viz oddíl 3.2.3) a přiměřená (viz oddíl 3.2.4). Aby Komise mohla toto ověření provést, požaduje, aby členské státy předložily důkazy ve formě předběžného posouzení, jak je popsáno v oddíle 3.2.1.
51. Komise poté posoudí negativní účinky předmětné podpory v oblasti rizikového financování na hospodářskou soutěž a podmínky obchodu. Konkrétně může podpora v oblasti rizikového financování vést k vytěsnění soukromých investorů, mít rušivé účinky na úrovni finančních zprostředkovatelů, způsobit narušení konkrétního výrokového trhu a mít účinky na přemístění činnosti. Komise přezkoumá tyto negativní účinky podpory na hospodářskou soutěž a obchod a porovná je s pozitivními účinky podpory (viz oddíl 3.2.5). Jestliže pozitivní účinky převažují nad negativními, Komise bude podporu považovat za slučitelnou.
52. V neposlední řadě Komise rovněž zajistí, aby podpora splňovala požadavky na transparentnost (viz oddíl 3.2.6).

3.2.1. **Základní prvky předběžného posouzení, které má dotčený členský stát předložit Komisi**

53. Státní podpora může být odůvodněná pouze tehdy, pokud může přinést zásadní rozvoj, který trh sám nemůže zajistit, například napravením selhání trhu nebo odstraněním jiné významné překážky pro poskytování rizikového financování nebo investice.
54. Státní podpora může být **potřebná** za účelem zvýšení rizikového financování v situaci, kdy trh sám o sobě není schopen zajistit efektivní výsledek nebo jej nezajistí včas. Komise se domnívá, že pokud jde o přístup začínajících podniků, malých a středních podniků nebo podniků se střední tržní kapitalizací k financování, neexistuje žádné obecné selhání trhu, ale pouze selhání týkající se určitých skupin začínajících podniků, malých a středních podniků a některých typů podniků se střední tržní kapitalizací v závislosti zejména na konkrétní hospodářské situaci dotčeného členského státu, jakož i jejich oboru podnikání (např. rizika v některých odvětvích mohou být nadhodnocena).
55. V oddíle 3 obecného nařízení o blokových výjimkách jsou stanoveny podmínky, na jejichž základě se předpokládá, že opatření v oblasti rizikového financování řeší selhání trhu vhodnými a přiměřenými prostředky a zároveň mají motivační účinek a minimalizují jakékoli narušení hospodářské soutěže. Opatření, která splňují uvedené podmínky, nemusí být oznámena a jsou považována za slučitelná s vnitřním trhem.
56. Opatření v oblasti rizikového financování, která nesplňují podmínky stanovené v oddíle 3 obecného nařízení o blokových výjimkách, musí být oznámena, aby Komise mohla mimo jiné posoudit, zda existuje selhání trhu nebo jiná významná překážka pro poskytování rizikového financování. Členské státy jsou proto povinny prokázat, že existuje konkrétní selhání trhu nebo jiná významná překážka nad rámec právního předpokladu, na němž je obecné nařízení o blokových výjimkách založeno. Navrhované opatření rizikového financování musí navíc splňovat kritéria slučitelnosti stanovená v těchto pokynech. Za tímto účelem by měl členský stát předložit Komisi podrobné předběžné posouzení nebo v příslušných případech řadu posouzení.
57. Podrobné předběžné posouzení musí být založeno na objektivních a aktuálních důkazech a dostupných osvědčených postupech a metodikách (jako je analýza dokumentů, pohovory, on-line průzkumy nebo vhodné kvantitativní metody). Důkazy je pak třeba pokud možno co nejvíce triangulovat a použít vzájemně se posilujícím způsobem, aby podpořily závěry předběžného posouzení. Předběžné posouzení musí být provedeno nejdéle do tří let před oznámením opatření v oblasti rizikového financování a mělo by být prováděno pokud možno nezávislým odborníkem. Předběžné posouzení by mělo rovněž zohlednit zkušenosti získané z podobných nástrojů a předchozích předběžných posouzení provedených členskými státy. Při vypracovávání předběžného posouzení mohou členské

státy v rozsahu, v jakém je to relevantní, použít stávající soubor důkazů, aby při provádění předběžného posouzení prokázaly selhání trhu. Předběžné posouzení by se mělo zaměřit na konkrétní druh rizikového financování (např. vlastní kapitál nebo podřízený dluh), pro který je opatření podpory navrhováno.

58. Navrhované opatření podpory v oblasti rizikového financování by mělo být **vhodné** k dosažení zamýšleného cíle podpory. Předběžné posouzení musí proto analyzovat stávající a pokud možno i plánovaná opatření zaměřená na totéž zjištěné selhání trhu nebo jinou významnou překážku vůči poskytnutí rizikového financování, přičemž musí zohlednit účinnost a účelnost jiných politických nástrojů. Členský stát musí prokázat, že zjištěné selhání trhu nebo jinou významnou překážku nelze odpovídajícím způsobem řešit jinými nástroji politiky, které nezahrnují státní podporu, ani opatřeními spadajícími do oblasti působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách.
59. Státní podpora musí být **přiměřená** selhání trhu nebo jiné významné překážce, které má řešit, aby se dosáhlo příslušných politických cílů. Podpora na zvýšení poskytování rizikového financování by proto měla být omezena na přísné minimum nezbytné k řešení selhání trhu nebo jiné významné překážky zjištěné v předběžném posouzení, aniž by docházelo k vytváření nepatřičných výhod pro její příjemce. U investic v oblasti rizikového financování přesahujících strop stanovený na způsobilý podnik v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách musí předběžné posouzení prokázat přiměřenost opatření podpory podrobněji, jak je uvedeno v bodech 64 a 65 těchto pokynů.
60. Pokud je opatření v oblasti rizikového financování částečně financováno z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, nebo Fondu soudržnosti, může členský stát opakovaně použít (části) předběžné(ho) posouzení vypracované(ho) v souladu s čl. 37 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013 nebo čl. 58 odst. 3 nařízení (EU) 2021/1060. Komise poté posoudí, zda předložené důkazy splňují požadavky uvedené v těchto pokynech. Pokud je opatření v oblasti rizikového financování částečně nebo zcela použito na podporu podniků, kterým ERI nedávno udělila značku kvality „pečeť excelence“⁽⁴⁸⁾, na společné investice s fondem ERI nebo k poskytnutí následných investic v souvislosti s programem Accelerator⁽⁴⁹⁾, nebo v případě podniků, které se buď účastnily některého z opatření iniciativy CASSINI (*CASSINI Business Accelerator* nebo *Matchmaking*) a splnily příslušné stanovené prahové hodnoty pro hodnocení, nebo získaly investici z fondu *CASSINI Seed and Growth Funding Facility*, nebo jim byla udělena cena CASSINI nebo obdržely podporu v rámci kosmických projektů financovaných z programu Horizont Evropa, což vedlo k vytvoření začínajícího podniku, Komise bude akceptovat, že se značka kvality a další důkazy z hloubkové kontroly provedené ERI v jednotlivých soutěžních výběrových řízeních zahrnutých v opatřeních CASSINI použijí jako součást předběžného posouzení.
61. U opatření v oblasti rizikového financování, která nespádají do oblasti působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách, musí předběžné posouzení popsat povahu selhání trhu nebo jiné významné překážky a prokázat jeho/její přítomnost, pokud má vliv na jeden nebo několik z následujících bodů:
- a) konkrétní kategorie cílových podniků, které nesplňují všechny požadavky na způsobilost podle obecného nařízení o blokových výjimkách (viz bod 32 písm. a) až d));
 - b) alternativní obchodní platformy, které nesplňují podmínky obecného nařízení o blokových výjimkách (viz bod 32 písm. e));
 - c) finanční nástroje s koncepčními parametry, které se liší od parametrů popsaných v obecném nařízení o blokových výjimkách (viz bod 33 písm. a), b) a c));
 - d) daňové pobídky pro korporátní investory, včetně finančních zprostředkovatelů nebo jejich správců, kteří působí jako spoluinvestoři (viz bod 33 písm. d)).
62. Předběžné posouzení by mělo určit typ dotčených podniků, zejména z hlediska doby jejich existence nebo etapy vývoje, hospodářského odvětví a zeměpisné oblasti činnosti, a prokázat, že tyto podniky jsou postiženy konkrétním selháním trhu nebo jinou významnou překážkou.

⁽⁴⁸⁾ V souladu s pracovním programem Horizont 2020 na období 2018–2020 (viz poznámka pod čarou 24) nebo s čl. 2 odst. 23 a čl. 15 odst. 2 nařízení (EU) 2021/695 (viz poznámka pod čarou 26).

⁽⁴⁹⁾ V souladu s článkem 48 nařízení (EU) 2021/695 (viz poznámka pod čarou 26).

63. U opatření v oblasti rizikového financování, která se týkají finančních nástrojů s nižší účastí nezávislého soukromého investora, než jsou podíly stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách (viz bod 33 písm. a) těchto pokynů), by předběžné posouzení mělo dále poskytnout dostatečně podrobné posouzení úrovně a struktury nabídky soukromého financování pro daný typ způsobilého podniku v příslušné zeměpisné oblasti a prokázat, že zjištěné selhání trhu nebo jinou významnou překážku nelze řešit opatřeními, která splňují všechny požadavky stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách týkajících se soukromé účasti.
64. Kromě toho by u investic v oblasti rizikového financování ve výši přesahující strop na způsobilý podnik stanovený v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách (viz bod 32 písm. e) těchto pokynů) mělo předběžné posouzení rovněž vyčíslit mezeru ve financování (tj. úroveň momentálně neuspokojené poptávky způsobilých podniků po financování) v důsledku zjištěného selhání trhu nebo jiné významné překážky. Posouzení musí prokázat, že mezeru ve financování na úrovni způsobilých podniků přesahuje strop stanovený v obecném nařízení o blokových výjimkách. Toto vyčíslení by mělo vycházet z dostupných osvědčených postupů a metodik, které umožňují odhadnout rozsah neuspokojené poptávky cílových podniků po financování.
65. Pro vyčíslení mezery ve financování musí být analyzovány strukturální i cyklické problémy (tj. problémy související s krizí), které vedou k neoptimálnímu objemu soukromého financování. V předběžném posouzení se musí zejména komplexně analyzovat strana nabídky posouzením zdrojů financování, jež jsou dostupné způsobilým podnikům, přičemž se musí zohlednit počet stávajících finančních zprostředkovatelů, kteří působí v cílové zeměpisné oblasti, bez ohledu na členský stát, ve kterém je zprostředkovatel zaregistrován, jejich veřejná nebo soukromá povaha a objemy investic zaměřených na příslušný segment trhu. Při posuzování strany poptávky by měl být zohledněn počet potenciálně způsobilých podniků a průměrné hodnoty požadovaného financování. Tato analýza by měla být založena na údajích za období pěti let předcházejících oznámení opatření v oblasti rizikového financování a tam, kde je to možné, by se zjištění měla triangulovat porovnáním alternativních zdrojů údajů.
66. U režimů zaměřených výhradně na začínající podniky a malé a střední podniky před prvním komerčním prodejem bude Komise uplatňovat požadavky týkající se předběžného posouzení přiměřeným způsobem, zejména pokud jde o požadované důkazy.

3.2.2. Potřeba zásahu státu

67. Státní podpora by se měla zaměřovat na situace, v nichž může přinést zásadní rozvoj, který trh sám o sobě nemůže zajistit. Aby bylo možné posoudit, zda je státní podpora při dosahování zamýšleného cíle účinná, je nejdříve nezbytné určit, jaký problém je třeba řešit. Členské státy by měly vysvětlit, jak může opatření podpory účinně zmírnit zjištěnou překážku, a zejména jakékoli selhání trhu, které brání poskytování dostatečného rizikového financování samotným trhem.
68. Opatření v oblasti rizikového financování lze odůvodnit pouze tehdy, je-li zaměřeno na konkrétní selhání trhu nebo na jinou významnou překážku, která byla prokázána v předběžném posouzení. Komise se domnívá, že taková selhání trhu nebo překážky mohou existovat zejména, nikoli však výlučně, v raných fázích rozvoje malých a středních podniků, které navzdory svým vyhlídkám růstu nejsou schopny investorům prokázat svou úvěruschopnost nebo solidnost svých podnikatelských plánů. Rozsah tohoto selhání trhu nebo velikost překážky jak z hlediska postižených podniků, tak z hlediska jejich kapitálových požadavků se může lišit v závislosti na odvětví, ve kterém působí. Odvětví, která mohou být těmito selháními trhu a překážkami obzvláště zasažena, jsou vyspělé, inovativní ekologické nebo digitální technologie. V důsledku informační asymetrie je pro trh obtížné posoudit poměr rizika a výnosů těchto začínajících podniků a malých a středních podniků a jejich schopnost dosáhnout rizikově upravené návratnosti. Potíže, s kterými se uvedené malé a střední podniky potýkají při sdílení informací o kvalitě svých projektů, jejich vnímaná rizikovitost a slabá úvěruschopnost vedou k vysokým transakčním nákladům a nákladům na zprostředkování a mohou zvýšit neochotu investorů nést riziko. Na podobné potíže mohou narážet podniky se střední tržní kapitalizací a inovativní podniky se střední tržní kapitalizací, které tudíž mohou být postiženy stejným selháním trhu nebo překážkou.
69. Opatření v oblasti rizikového financování proto musí být navrženo tak, aby řešilo konkrétní selhání trhu nebo jinou významnou překážku, které byly zjištěny v předběžném posouzení, zejména pokud jde o způsobilé podniky v cílové fázi vývoje, zeměpisné oblasti a v příslušných případech v hospodářském odvětví.

70. Aby se zajistilo, že se finanční zprostředkovatelé, kteří se na opatření podílejí, budou zaměřovat na zjištěná selhání trhu, musí být provedena hloubková kontrola, která bude zárukou komerčně solidní investiční strategie, jež se bude soustřeďovat na vytyčený politický cíl a bude dodržovat definované požadavky na způsobilost a omezení, co se týče financování. Členské státy musí zejména vybrat finanční zprostředkovatele, kteří mohou prokázat, že jejich navrhovaná investiční strategie je komerčně solidní a zahrnuje náležitou politiku diverzifikace rizik, jejímž cílem je dosáhnout hospodářské životaschopnosti a efektivního rozsahu z hlediska objemu a zeměpisného pokrytí investic.

3.2.2.1. Opatření zaměřená na kategorie podniků mimo působnost obecného nařízení o blokových výjimkách

71. Pokud jde o podporu přístupu k financování, je působnost obecného nařízení o blokových výjimkách omezena na malé a střední podniky. Některé podniky, které nesplňují definici malých a středních podniků, pokud jde o počet zaměstnanců, finanční prahové hodnoty nebo obojí, se však mohou potýkat s podobnými finančními omezeními.

a) Malé podniky se střední tržní kapitalizací

72. Rozšíření způsobilých podniků v rámci opatření v oblasti rizikového financování o malé podniky se střední tržní kapitalizací vedle malých a středních podniků může být odůvodněné, představuje-li pro soukromé investory pobídku k investování do diverzifikovanějšího portfolia s lepšími možnostmi vstupu a výstupu. Zahrnutí malých podniků se střední tržní kapitalizací do portfolia pravděpodobně sníží rizikovost na úrovni portfolia, a tudíž zvýší návratnost investic. Může se tedy jednat o zvláště účinný způsob, jak přilákat institucionální investory do rizikovějších podniků v raných fázích vývoje.
73. Z těchto důvodů a za předpokladu, že předběžné posouzení obsahuje v tomto smyslu přiměřené ekonomické důkazy, může být podpora malých společností se střední tržní kapitalizací odůvodněná. Ve svém posouzení bude brát Komise v úvahu náročnost na pracovní síly a kapitálovou náročnost cílových podniků i další kritéria odrážející zvláštní finanční omezení, která postihují malé podniky se střední tržní kapitalizací (například dostatečné zajištění pro získání velkého úvěru nebo potřeba značného externího kapitálu na rozvoj a zavedení).

b) Inovativní podniky se střední tržní kapitalizací

74. Na finanční omezení srovnatelná s těmi, která postihují malé a střední podniky, by za určitých okolností mohly narážet i podniky se střední tržní kapitalizací. To může být například případ podniků se střední tržní kapitalizací, které se zabývají výzkumem, vývojem a inovacemi a zároveň provádějí počáteční investici do výrobních zařízení, včetně tržní replikace, přičemž jejich historie neumožňuje potenciálním investorům dospět k příslušným předpokladům, pokud jde o budoucí tržní vyhlídky výsledků těchto činností, protože tyto trhy se právě vyvíjejí nebo obsahují pokročilý technologický prvek, jehož riziko se obtížně posuzuje (např. letecký, kosmický a obranný průmysl). V takových případech mohou inovativní podniky se střední tržní kapitalizací potřebovat státní podporu v oblasti rizikového financování, aby mohly zvýšit své výrobní kapacity na udržitelnou úroveň, kdy budou schopny samy přilákat soukromé financování. Kromě toho poznámka v oddíle 3.2.2.1 písm. a) platí také pro inovativní podniky se střední tržní kapitalizací: jejich zahrnutí do investičního portfolia může být účinným způsobem, jak může finanční zprostředkovatel nabídnout diverzifikovanější soubor investičních příležitostí, který zaujme větší počet potenciálních investorů.

c) Malé a střední podniky, které obdržely počáteční investici rizikového financování, přičemž na jakémkoli trhu působily déle, než je období způsobilosti stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách

75. U některých typů podniků lze mít za to, že jsou stále ve fázi expanze/počátečního růstu, jestliže navzdory tomu, že existují již dlouhou dobu, ještě dostatečně neprokázaly svůj potenciál vytvářet výnosy nebo nemají dostatečně přesvědčivou historii a zajištění. To se může týkat vysoce rizikových odvětví, například biotechnologického odvětví, leteckého, kosmického a obranného průmyslu, kulturního a kreativního odvětví, a potenciálně obecněji inovativních malých a středních podniků, včetně těch, jež se zaměřují na ekologické nebo digitální technologie nebo malých a středních podniků, které se zabývají sociálními inovacemi⁽⁵⁰⁾. Podniky, které mají dostatek vlastního kapitálu z vnitřních zdrojů na financování svých počátečních činností, mohou navíc potřebovat vnější financování až v pozdější fázi, například aby zvýšily svou kapacitu při přechodu z malého podnikání na větší. To může vyžadovat vyšší investice, než jaké dokážou uspokojit z vlastních zdrojů.

⁽⁵⁰⁾ Příklady sociálních inovací viz poznámka pod čarou 7. Inovativní charakter malého či středního podniku se posuzuje podle definice stanovené v článku 2 obecného nařízení o blokových výjimkách.

76. Proto lze povolit opatření, v jejichž rámci dochází k počáteční investici až po období způsobilosti stanoveném v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách. Za takových okolností může Komise požadovat, aby opatření jasně definovalo způsobilé kategorie podniků ve světle důkazů, jež plynou z předběžného posouzení ohledně existence konkrétního selhání trhu, které tyto podniky postihuje.

d) *Začínající podniky a malé a střední podniky vyžadující investici rizikového financování ve výši, jež převyšuje strop stanovený v obecném nařízení o blokových výjimkách*

77. Článek 21 obecného nařízení o blokových výjimkách stanoví maximální celkovou výši rizikového financování na jeden způsobilý podnik, včetně následných investic. V některých odvětvích, kde jsou náklady na počáteční výzkum nebo investice poměrně vysoké, například v leteckém, kosmickém a obranném průmyslu, u věd o živé přírodě či u zelených technologií nebo energetiky, však uvedená částka nemusí postačovat k dosažení všech potřebných kol investic a k nasměrování začínajícího podniku nebo malého a středního podniku k udržitelnému růstu. Proto může být za určitých podmínek odůvodněné povolit vyšší částku celkových investic do způsobilých podniků.

78. Konkrétně lze opatřeními v oblasti rizikového financování poskytnout podporu, jež přesahuje maximální celkovou částku specifikovanou v obecném nařízení o blokových výjimkách, za předpokladu, že zamýšlená finanční částka odráží rozsah a povahu mezery ve financování, jež byla zjištěna a vyčíslena v předběžném posouzení, pokud jde o cílová odvětví nebo území. Komise bude v těchto případech brát v úvahu kapitálovou náročnost cílových odvětví a/nebo vyšší investiční náklady v některých zeměpisných oblastech.

e) *Alternativní obchodní platformy, které nesplňují podmínky obecného nařízení o blokových výjimkách.*

79. Komise uznává, že alternativní obchodní platformy jsou významnou součástí trhu financování malých a středních podniků, protože přitahují do malých a středních podniků nový kapitál a usnadňují výstup předchozích investorů⁽⁵¹⁾. Obecné nařízení o blokových výjimkách uznává jejich význam tím, že usnadňuje jejich činnost daňovými pobídkami zaměřenými na fyzické osoby, které investují do podniků kotovaných na těchto platformách, nebo tím, že umožňuje podporu na zahájení činnosti pro provozovatele platformy, a to pod podmínkou, že provozovatel platformy je způsobilý jako malý podnik a že nejsou překročeny určité prahové hodnoty.

80. Provozovatelé alternativních obchodních platform však při svém založení nemusí být nutně malými podniky. Stejně tak maximální částka podpory, která je přípustná jako podpora na zahájení činnosti podle obecného nařízení o blokových výjimkách, nemusí postačovat k podpoře založení platformy. Mají-li být pro založení a realizaci nových platform shromážděny dostatečné prostředky, může být navíc zapotřebí poskytnout daňové pobídky korporátním investorům. A platforma konečně nemusí kotovat pouze malé a střední podniky, nýbrž i podniky, které překračují prahy stanovené v definici malého či středního podniku.

81. Proto může být za určitých podmínek odůvodněné umožnit daňové pobídky pro korporátní investory, podpořit provozovatele platform, kteří nejsou malými podniky, umožnit investice do založení alternativních obchodních platform, jejichž výše překračuje omezení stanovená pro podporu na zahájení činnosti podle obecného nařízení o blokových výjimkách, či povolit podporu alternativních obchodních platform, jež z většiny obchodují s finančními nástroji vydanými malými a středními podniky. V takových případech musí předběžné posouzení prokázat existenci konkrétního selhání trhu nebo jiné významné překážky, které tyto platformy na příslušném zeměpisném postihují.

3.2.2.2. Opatření, jejichž koncepční parametry nejsou v souladu s obecným nařízením o blokových výjimkách

a) *finanční nástroje s nižší účastí nezávislého soukromého investora, než jsou podíly stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách*

82. Selhání trhu nebo jiné významné překážky ovlivňující podniky v určitých regionech nebo členských státech může být kvůli tamějšímu relativně nedostatečně rozvinutému trhu financování pro malé a střední podniky výraznější, než tomu je v jiných regionech v tomtéž členském státě, jiných členských státech nebo globálně. To může být případ zejména členských států bez dobře zavedené přítomnosti formálních investorů do rizikového kapitálu, fondů

⁽⁵¹⁾ Komise uznává rostoucí význam platform skupinového financování při shromažďování finančních prostředků pro začínající podniky. Je-li proto prokázáno selhání trhu a je-li provozovatelem platformy skupinového financování samostatná právnická osoba, může Komise analogicky uplatnit pravidla použitelná na alternativní obchodní platformy. To platí rovněž pro daňové pobídky motivující k investicím do těchto platform skupinového financování. Dne 10. listopadu 2020 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1503 ze dne 7. října 2020 o evropských poskytovatelích služeb skupinového financování pro podniky a o změně nařízení (EU) 2017/1129 a směrnice (EU) 2019/1937 (Úř. věst. L 347, 20.10.2020, s. 1). Očekává se, že se tím zvýší dostupnost skupinového financování jako inovativní formy financování.

soukromého kapitálu nebo tzv. podnikatelských andělů. V případě opatření, jejichž cílem je překonání těchto strukturálních překážek, může Komise souhlasit s nižší účastí nezávislého investora, než jsou podíly stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, s výhradou podmínky uvedené v bodě 25 těchto pokynů.

83. Komise může navíc rovněž akceptovat opatření v oblasti rizikového financování s nižší účastí nezávislého soukromého investora, než jsou podíly stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, v případě výraznějšího selhání trhu nebo jiné významné překážky prokázané členským státem, zejména pokud se tato opatření konkrétně zaměřují na malé a střední podniky před jejich prvním komerčním prodejem nebo ve fázi ověřování koncepce za předpokladu, že znatelnou část rizik investice skutečně nesou zúčastnění soukromí investoři.
- b) *Finanční nástroje s koncepčními parametry, které překračují stropy stanovené v obecném nařízení o blokových výjimkách*
84. Využití obecného nařízení o blokových výjimkách je vyhrazeno pro opatření, kdy je nesymetrické sdílení ztrát mezi veřejnými a soukromými investory koncipováno tak, aby byla omezena první ztráta převzatá veřejným investorem. V případě záruk bloková výjimka podobným způsobem stanoví meze pro míru zajištění a pro celkové ztráty přebírané veřejným investorem.
85. Za určitých okolností však veřejné financování při zaujetí rizikovějšího finančního postoje může umožňovat soukromým investorům nebo věřitelům poskytnutí dalších finančních prostředků. Při posuzování opatření, jejichž finanční koncepční parametry překračují stropy uvedené v obecném nařízení o blokových výjimkách, bude Komise brát v úvahu řadu faktorů, jak je nastíněno v oddíle 3.2.3.2 těchto pokynů.
- c) *Jiné finanční nástroje než záruky, kdy je při výběru investorů, finančních zprostředkovatelů a jejich správců upřednostňováno stanovení horního limitu ztráty (downside protection) před asymetrickým sdílením zisku*
86. V souladu s článkem 21 obecného nařízení o blokových výjimkách musí být výběr finančních zprostředkovatelů i investorů nebo správců fondů založen na otevřeném, transparentním a nediskriminačním výběrovém řízení, které jasně stanoví politické cíle sledované opatřením a typ finančních parametrů, jež mají těchto cílů dosáhnout. To znamená, že finanční zprostředkovatelé nebo jejich správci musí být vybráni postupem, který je v souladu se směrnicí 2014/24/EU. Pokud uvedená směrnice není použitelná, výběrové řízení musí být takové, aby zajišťovalo co nejširší výběr z řady kvalifikovaných finančních zprostředkovatelů nebo správců fondů. Dané řízení musí zejména dotčenému členskému státu umožnit porovnat ve světle realistické investiční strategie podmínky sjednané mezi finančními zprostředkovateli či správci fondů a potenciálními soukromými investory, aby se zaručilo, že opatření v oblasti rizikového financování přiláká soukromé investory za co nejvyšší státní podpory nebo že dojde k minimální odchylce od rovných podmínek.
87. Podle článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách musí mezi použitelnými kritérii pro výběr správců figurovat požadavek, že u jiných nástrojů než záruk „sdílení zisku je dáána přednost před stanovením horního limitu ztráty za účelem ochrany investice (downside protection)“, aby se omezil zájem správců vybírajících podniky, do kterých se investuje, o nadměrné riskování. Tím se má zaručit, aby se bez ohledu na podobu finančního nástroje stanovenou opatřením jakékoli preferenční zacházení se soukromými investory nebo věřiteli posuzovalo s ohledem na veřejný zájem, který spočívá v zajištění revolvingového charakteru vyčleněného veřejného kapitálu a dlouhodobé finanční udržitelnosti opatření.
88. V některých případech se však může ukázat jako nezbytné dát přednost stanovení horního limitu ztráty, a to tehdy, je-li opatření zaměřeno na začínající podniky nebo určitá odvětví, ve kterých je míra selhání malých a středních podniků vysoká. To může být případ opatření zacílených na odvětví potýkající se s významnými překážkami technologického charakteru nebo na odvětví, kde podniky silně závisí na jednotlivých projektech, které vyžadují velké počáteční investice a jsou spojeny se silnou expozicí vůči riziku, například na letecký, kosmický a obranný ekosystém a na kulturní a kreativní odvětví. Upřednostnění mechanismů pro stanovení horního limitu ztráty může být také odůvodněné u opatření, která fungují prostřednictvím fondu fondů a jsou zaměřena na přilákání soukromých investorů na této úrovni nebo u opatření zaměřených na malé a střední podniky před jejich prvním komerčním prodejem nebo ve fázi prokázání koncepce.

d) *Daňové pobídky pro korporátní investory, včetně finančních zprostředkovatelů nebo jejich správců, kteří působí jako spoluinvestoři*

89. Ačkoli obecné nařízení o blokových výjimkách se vztahuje na daňové pobídky poskytované nezávislým soukromým investorům, kteří jsou fyzickými osobami ve smyslu článku 2 uvedeného nařízení, jež přímo nebo nepřímo poskytují rizikové financování způsobilým začínajícím podnikům a malým a středním podnikům, členské státy mohou považovat za vhodné zavést opatření, jimiž budou uplatňovat podobné pobídky vůči nezávislým soukromým investorům, kteří jsou korporátními investory. Rozdíl spočívá ve skutečnosti, že korporátní investoři jsou podniky ve smyslu článku 107 Smlouvy. Opatření tedy musí podléhat zvláštním omezením (jak je stanoveno v oddílech 3.2.3.3 a 3.2.4.2), aby se zajistilo, že podpora na úrovni korporátních investorů zůstane přiměřená a bude mít skutečný motivační účinek.
90. Finanční zprostředkovatelé a jejich správci mohou daňové pobídky využít, pouze vystupují-li jako spoluinvestoři nebo spoluvěřitelé. Daňovou pobídku nelze udělit v souvislosti se službami poskytovanými finančním zprostředkovatelem nebo jeho správci za účelem provádění opatření.

3.2.3. Vhodnost opatření podpory

91. Navrhované opatření podpory musí být vhodným politickým nástrojem k dosažení zamýšleného cíle podpory, tj. nesmí existovat lepší a méně narušující politický nástroj nebo nástroj podpory schopný dosáhnout stejného výsledku.

3.2.3.1. Vhodnost v porovnání s jinými politickými nástroji a jinými nástroji podpory

92. Má-li navrhované opatření v oblasti rizikového financování řešit zjištěné selhání trhu nebo jinou významnou překážku a přispívat k plnění jeho politických cílů, musí být vhodným nástrojem. Volba konkrétní formy opatření v oblasti rizikového financování musí být řádně odůvodněna na základě důkazu poskytnutého členskými státy v předběžném posouzení.
93. Jako první krok Komise posoudí, zda a do jaké míry lze opatření v oblasti rizikového financování považovat za vhodný nástroj ve srovnání s jinými politickými nástroji, jejichž účelem je podporovat poskytování rizikového financování způsobilým podnikům. Státní podpora totiž není jediný politický nástroj, jež mají členské státy k dispozici, chtějí-li usnadnit rizikové financování způsobilých podniků. Členské státy mohou použít i jiné doplňkové politické nástroje, a to jak na straně nabídky, tak na straně poptávky, například regulační opatření k hladšímu fungování finančních trhů, opatření ke zlepšení podnikatelského prostředí, poradenské služby v oblasti připravenosti k investicím nebo veřejné investice, jež jsou v souladu s kritériem subjektu v tržním hospodářství.
94. V druhém kroku Komise posoudí, zda je navrhované opatření vhodnější než alternativní nástroje státní podpory, které řeší stejné selhání trhu nebo jinou významnou překážku. V této souvislosti se finanční nástroje obecně považují za méně narušující hospodářskou soutěž než přímé dotace, a proto představují vhodnější nástroj. Státní podpora, která má usnadnit poskytování rizikového financování, však může být udělována v různých formách, jako jsou selektivní daňové nástroje nebo subkomerční finanční nástroje, včetně řady kapitálových, dluhových či záručních nástrojů s odlišnými rizikovými a výnosovými parametry, jakož i s různými způsoby realizace a strukturami financování, přičemž vhodnost těchto nástrojů závisí na povaze cílových podniků a dané mezery ve financování. Komise tedy posoudí, zda koncepce opatření nabízí efektivní strukturu financování, s přihlédnutím k investiční strategii fondu, tak aby byly zajištěny udržitelné operace.
95. V této souvislosti bude Komise příznivě nahlížet na opatření, do nichž jsou zapojeny dostatečně velké fondy z hlediska velikosti portfolia, zeměpisného pokrytí (zejména působí-li v několika členských státech) a diverzifikace portfolia, neboť takové fondy mohou být efektivnější, a tudíž zajímavější pro soukromé investory, než je tomu u menších fondů. Některé struktury fondu mohou uvedené podmínky splňovat za předpokladu, že celkové náklady na řízení plynoucí z různých úrovní zprostředkování jsou kompenzovány výrazným nárůstem efektivity.

3.2.3.2. Podmínky pro určení vhodnosti finančních nástrojů

96. Při určování vhodnosti finančních nástrojů, jejichž koncepční parametry nespadají do působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách, Komise posoudí podmínky uvedené v bodech 97 až 121 těchto pokynů.
97. Za prvé opatření musí mobilizovat dodatečné finanční prostředky od účastníků trhu. Minimální podíly nezávislých soukromých investic, které jsou nižší než podíly stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, mohou být odůvodněny pouze výraznějším selháním trhu nebo jinou významnou překážkou zjištěnou v předběžném posouzení (viz oddíl 3.2.1). V tomto ohledu by předběžné posouzení mělo dále poskytnout dostatečně

podrobné posouzení úrovně a struktury nabídky soukromého financování pro daný typ způsobilého podniku v příslušné zeměpisné oblasti (viz bod 63). Dále musí být prokázáno, že opatření přiláká dodatečné soukromé zdroje, které by jinak nebyly poskytnuty nebo by byly poskytnuty v jiné podobě, výši či za jiných podmínek.

98. V případě opatření v oblasti rizikového financování, která se zaměřují konkrétně na začínající podniky a malé a střední podniky, které nepůsobily na žádném trhu ⁽⁵²⁾, může Komise akceptovat, že úroveň nezávislé soukromé účasti nedosahuje požadovaných podílů. Alternativně může Komise u těchto investičních cílů akceptovat, že soukromá účast není svou povahou nezávislá, tzn. že ji poskytuje například vlastník přijímajícího podniku. V náležitě odůvodněných případech může Komise akceptovat i nižší úroveň soukromé účasti, než jaké stanoví obecné nařízení o blokových výjimkách u způsobilých podniků, jež nepůsobí na trhu déle než činí období způsobilosti stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, a to ve světle ekonomických důkazů uvedených v předběžném posouzení, pokud jde o příslušné selhání trhu nebo jinou významnou překážku.
99. Opatření v oblasti rizikového financování zaměřené na způsobilé podniky, které v okamžiku první investice v rámci rizikového financování působí na jakémkoli trhu déle než činí období způsobilosti stanovené v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, musí obsahovat adekvátní omezení, ať již v podobě lhůt nebo jiných objektivních kritérií kvalitativní povahy týkajících se fáze vývoje cílových podniků. U těchto investičních cílů by Komise obvykle vyžadovala minimálně 60 % podíl soukromé účasti.
100. Za druhé Komise společně s navrhovanou úrovní soukromé účasti zváží také vyváženost rizik a výnosů mezi veřejnými a soukromými investory. V tomto ohledu bude Komise kladně posuzovat opatření, u kterých budou investoři sdílet ztráty za rovných podmínek a soukromí investoři obdrží pouze výnosové pobídky. Komise náležitě zohlední, že vzhledem k závažnějším selháním trhu však může být vyžadováno nesymetrické sdílení ztrát. V zásadě platí, že čím blíže je sdílení rizik a výnosů skutečným obchodním praktikám, tím pravděpodobnější je, že Komise akceptuje nižší míru soukromé účasti.
101. Za třetí Komise přihledne k úrovni struktury financování, na níž opatření hodlá přilákat soukromé investice. Na úrovni fondu fondů může schopnost přilákat soukromé financování záviset na rozsáhlejšímu využívání mechanismů pro stanovení horního limitu ztráty. Naopak nadměrné spoléhání na tyto mechanismy může narušit výběr způsobilých podniků a vést k neefektivním výsledkům, když soukromí investoři intervnují na úrovni investice do podniků a na základě jednotlivých transakcí.
102. Při posuzování vhodnosti konkrétní koncepce opatření může vzít Komise v úvahu význam zbytkového rizika, které zůstane vybraným soukromým investorům, v poměru k očekávaným a neočekávaným ztrátám převzatým veřejným investorem i vyváženost očekávaných výnosů mezi veřejným investorem a soukromými investory. Lze tedy akceptovat různý profil rizika a výnosů, pokud to maximalizuje výši soukromých investic, aniž by tak byla podkopávána skutečná orientace investičních rozhodnutí na zisk.
103. Za čtvrté přesná povaha pobídek musí být určena v otevřeném, transparentním a nediskriminačním řízení pro výběr finančních zprostředkovatelů i správců fondů nebo investorů. Stejným způsobem by se od správců fondů mělo požadovat, aby se v rámci svého investičního mandátu právně zavázali určit v soutěžním řízení pro výběr způsobilých finančních zprostředkovatelů, správců fondů nebo investorů preferenční podmínky, které by mohly platit na úrovni dílčích fondů.
104. Za účelem prokázání nutnosti konkrétních finančních podmínek, o něž se koncepce opatření opírá, mohou být členské státy požádány, aby předložily důkazy, že při výběru soukromých investorů všichni účastníci procesu požadovali podmínky, na které by se nevztahovalo obecné nařízení o blokových výjimkách, nebo že výběrové řízení bylo bezvýsledné.
105. Za páté finanční zprostředkovatel nebo správce fondu mohou investovat společně s členským státem, pokud podmínky této společné investice vylučují jakýkoli potenciální střet zájmů. Finanční zprostředkovatel musí převzít alespoň 10 % z tranše první ztráty. Takováto společná investice by mohla pomoci zajistit soulad investičních rozhodnutí s příslušnými politickými cíli. Schopnost správce realizovat investici z vlastních zdrojů může být jedním z výběrových kritérií.

⁽⁵²⁾ Sem patří všechny začínající podniky a malé a střední podniky, které dosud neuskutečnily první komerční prodej (jak je definován v bodě 35 podbodě 12 těchto pokynů).

106. Za šesté opatření v oblasti rizikového financování, která využívají dluhových nástrojů, musí zabezpečit mechanismus, jenž zajistí, že finanční zprostředkovatel předá výhodu, kterou získá od státu, konečným příjemcím podnikům, například v podobě nižších úrokových sazeb, nižších požadavků na zajištění nebo kombinace obojího. Finanční zprostředkovatel může výhodu také předat investováním do podniků, které by, ačkoliv jsou potenciálně životaschopné, byly podle jeho interních ratingových kritérií v třídě rizika, kde by zprostředkovatel neinvestoval, nebýt opatření v oblasti rizikového financování. Mechanismus předávání musí zahrnovat adekvátní opatření pro monitorování a také mechanismus zpětného vyžádání⁽⁵³⁾ nebo rovnocenný smluvní mechanismus.
107. Aby bylo zajištěno, že finanční zprostředkovatelé zapojení do opatření v oblasti rizikového financování dosáhnou příslušných cílů, musí být investiční strategie finančního zprostředkovatele sladěna s cíli opatření. V rámci výběrového řízení musí finanční zprostředkovatelé prokázat, jak jimi navrhovaná investiční strategie může přispět k dosažení záměrů a cílů. Daný členský stát musí kromě toho zajistit, aby investiční strategie zprostředkovatelů vždy zůstala v souladu s dohodnutými cíli, například prostřednictvím vhodných mechanismů monitorování a předkládání zpráv a účasti zástupců veřejných investorů v zastupitelských orgánech finančních zprostředkovatelů, jako jsou dozorcí rada nebo poradní výbor. Vhodná řídicí struktura musí zajistit, aby byl pro podstatné změny investiční strategie nutný předchozí souhlas členského státu. Aby se vyloučily jakékoli pochybnosti, členské státy se nesmějí přímo podílet na jednotlivých rozhodnutích o investicích a o odprodejích.
108. Členské státy mohou v rámci opatření v oblasti rizikového financování použít řadu finančních nástrojů, například kapitálové a kvazikapitálové investiční nástroje, úvěrové nástroje či záruky, které nesplňují zásadu rovných podmínek. V bodech 109 až 121 jsou uvedeny prvky, které vezme Komise při posuzování těchto zvláštních finančních nástrojů v úvahu.
- a) *Kapitálové investice*
109. Kapitálové investiční nástroje mohou mít podobu kapitálových či kvazikapitálových investic do podniku, kterými si investor kupuje (část) vlastnictví uvedeného podniku⁽⁵⁴⁾.
110. Kapitálové nástroje mohou mít různé asymetrické znaky, které zajišťují odlišné zacházení s investory, protože někteří se mohou na rizicích a výnosech podílet ve větší míře než jiní. Za účelem zmírnění rizik pro soukromé investory může opatření nabízet ochranu na straně výnosů (veřejný investor se vzdá části výnosu), ochranu před částí ztrát (omezení ztrát soukromého investora) nebo kombinací obojího.
111. Komise se domnívá, že výnosovými pobídkami jsou zájmy veřejných a soukromých investorů lépe sladěny. Naopak stanovení horního limitu ztráty, kdy může být veřejný investor vystaven riziku špatné výkonnosti, může vést k nesouladu zájmů a k negativnímu výběru ze strany finančních zprostředkovatelů nebo investorů.
112. Komise se domnívá, že dobré pobídky nabízejí kapitálové nástroje s výnosovým limitem⁽⁵⁵⁾, kupní opcí⁽⁵⁶⁾ a asymetrickým rozdělením peněžitého příjmu⁽⁵⁷⁾, zvláště v případech méně závažného selhání trhu.

⁽⁵³⁾ Mechanismem zpětného vyžádání nebo rovnocenným smluvním mechanismem se rozumí ujednání, podle něhož musí zprostředkovatel vrátit výhodu, kterou získal od státu a kterou nepřevedl konečnému příjemci, jak bylo požadováno.

⁽⁵⁴⁾ Aby se předešlo pochybnostem a v souladu s článkem 21 obecného nařízení o blokových výjimkách nelze u kapitálových a kvazikapitálových investic pro účely řízení likvidity použít více než 30 % z celkového kapitálového vkladu finančního zprostředkovatele a příslibného, avšak nespliceného kapitálu.

⁽⁵⁵⁾ Výnosový limit pro veřejného investora s určitou předem vymezenou minimální mírou návratnosti: dojde-li k překročení předem vymezené míry návratnosti, jsou všechny výnosy nad uvedený rámec rozděleny pouze soukromým investorům.

⁽⁵⁶⁾ Kupní opce na veřejné podíly: soukromí investoři jsou oprávněni uplatnit kupní opci na odkup veřejného investičního podílu za předem dohodnutou realizační cenu.

⁽⁵⁷⁾ Asymetrické rozdělení peněžitého příjmu: hotovost je čerpána od veřejných i soukromých investorů za rovných podmínek, ale případné výnosy jsou sdíleny asymetricky. Soukromí investoři obdrží větší podíl z rozdělených výnosů, než by měli obdržet v poměru ke své příslušné účasti, až do výše předem vymezené minimální míry návratnosti.

113. Kapitálové nástroje, u nichž ztráty nejsou sdíleny za rovných podmínek a které jdou nad rámec limitů stanovených v obecném nařízení o blokových výjimkách, mohou být odůvodněny pouze u opatření, jež řeší závažná selhání trhu, například v technologicky vyspělých odvětvích, nebo jiné významné překážky zjištěné v předběžném posouzení, například u opatření zaměřených převážně na začínající podniky a malé a střední podniky před jejich prvním komerčním prodejem nebo ve fázi ověřování koncepce. Má-li se zabránit přílišné ochraně před rizikem stanovením horního limitu ztráty, musí být tranše první ztráty, kterou nese veřejný investor, omezena.

b) *Financované dluhové nástroje: úvěry*

114. Opatření v oblasti rizikového financování může zahrnovat poskytování úvěrů na úrovni finančních zprostředkovatelů nebo konečných příjemců.

115. Financované dluhové nástroje mohou mít různou podobu, včetně podřízených úvěrů a úvěrů se sdílením rizik v portfoliu. Podřízené úvěry lze poskytnout finančním zprostředkovatelům k posílení jejich kapitálové struktury, tak aby mohli poskytnout dodatečné financování způsobilým podnikům. U úvěrů se sdílením rizik v portfoliu se jedná o úvěry finančním zprostředkovatelům, kteří se zaváží spolufinancovat až do určité míry spolufinancování portfolio nových úvěrů či leasingů pro způsobilé podniky, s tím, že tyto úvěry jsou kombinovány se sdílením úvěrového rizika z portfolia u jednotlivých úvěrů (či jednotlivých leasingů). V obou případech jedná finanční zprostředkovatel jako spoluinvestor do způsobilých podniků, ale v porovnání s veřejným investorem nebo věřitelem se těší preferenčnímu zacházení, jelikož nástroj zmírňuje jeho vlastní expozici vůči úvěrovému riziku vyplývajícímu z podkladového úvěrového portfolia.

116. Obecně platí, že pokud charakteristiky nástroje zmírňující riziko přimějí veřejného investora nebo věřitele k tomu, aby ve vztahu k podkladovému úvěrovému portfoliu převzal pozici první ztráty, která přesahuje limit stanovený obecným nařízením o blokových výjimkách, může být opatření odůvodněné pouze v případě opatření zaměřených výlučně na začínající podniky a malé a střední podniky před jejich prvním komerčním prodejem nebo ve fázi ověřování koncepce nebo v případě vážného selhání trhu nebo jiné významné překážky, jež musí být jednoznačně zjištěny v předběžném posouzení. Komise kladně posoudí opatření, která výslovně stanoví limit prvních ztrát převzatých veřejným investorem, zejména pokud tento limit nepřekročí 35 %.

117. Úvěrové nástroje se sdílením rizik v portfoliu by měly zajistit, že se vybraný finanční zprostředkovatel bude na společných investicích podílet podstatnou měrou. To se předpokládá v případě, kdy tato míra není nižší než 30 % hodnoty podkladového úvěrového portfolia.

c) *Nefinancované dluhové nástroje: záruky*

118. Opatření v oblasti rizikového financování může zahrnovat poskytování záruk či protizáruk finančním zprostředkovatelům nebo záruk konečným příjemcům nebo kombinaci obojího. Způsobilými transakcemi, na něž se záruka vztahuje, musí být nové způsobilé transakce, jejichž předmětem je úvěr v rámci rizikového financování, včetně leasingových či kvazikapitálových investičních nástrojů, ale nikoli kapitálových nástrojů.

119. Záruky by měly být poskytovány za portfolia. Finanční zprostředkovatelé si mohou vybrat transakce, jež chtějí zahrnout do portfolia krytého zárukou, zahrnované transakce ovšem musí vyhovovat kritériím způsobilosti, která jsou vymezena opatřením v oblasti rizikového financování. Míra zajištění ze záruk by měla zaručovat vhodnou úroveň sdílení rizik a výnosů s finančními zprostředkovateli. V náležitě odůvodněných případech a s výhradou výsledků předběžného posouzení smí být míra zajištění vyšší než maximální míra stanovená v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, ale nesmí překročit 90 %. Mohlo by tomu tak být u záruk za úvěry nebo kvazikapitálových investic do začínajících podniků nebo malých a středních podniků před jejich prvním komerčním prodejem nebo ve fázi ověřování koncepce.

120. V případě limitovaných záruk by maximální sazba měla v zásadě platit pouze pro očekávané ztráty. Pokud by platila i pro ztráty neočekávané, měla by být za neočekávané ztráty stanovena cena na úrovni, která odráží krytí tohoto dodatečného rizika. Maximální sazba by obecně neměla překročit 35 %. Nelimitované záruky (záruky, které stanoví míru zajištění, nikoli však maximální sazbu) smějí být poskytovány v řádně odůvodněných případech a musí za ně být stanovena cena, která odráží krytí tohoto dodatečného rizika zárukou.

121. Doba trvání záruky by měla být omezena, obvykle maximálně na deset let, aniž je dotčena případná delší splatnost jednotlivých dluhových nástrojů, na které se záruka vztahuje. Záruka musí být snížena, jestliže finanční zprostředkovatel nezahrne do portfolia v určité konkrétní lhůtě minimální objem investic. Za nevyužití částky musí být vyžadovány poplatky za poskytnutí záruky. K motivaci zprostředkovatelů, aby dosahovali dohodnutých objemů, se mohou používat metody, jako je např. vybírání poplatků za poskytnutí záruky, rozhodné události nebo milníky.

3.2.3.3. Podmínky pro určení vhodnosti daňových pobídek

122. Jak je zdůrazněno v oddíle 3.2.2.2 písm. d), oddíl 3 obecného nařízení o blokových výjimkách je omezen na daňové pobídky zaměřené na investory, kteří jsou fyzickými osobami. Opatření využívající daňové pobídky, jež mají motivovat korporátní investory k tomu, aby poskytovali finance způsobilým podnikům přímo nebo nepřímo nabýváním podílů v účelovém fondu či prostřednictvím jiných typů investičních subjektů, které investují do těchto podniků, se proto musí oznamovat Komisi.
123. Členské státy musí zpravidla zakládat svá daňová opatření podpory na zjištěném selhání trhu nebo jiné významné překážky v předběžném posouzení, a svůj nástroj tudíž musí zaměřit na jasně vymezenou kategorii způsobilých podniků.
124. Daňové pobídky pro korporátní investory mohou mít podobu úlev na dani z příjmů a/nebo na dani z kapitálových zisků a dividend, včetně daňových dobropisů a odkladu daně. Ve své rozhodovací praxi Komise obecně považovala za vhodné úlevy na dani z příjmů, které obsahují zvláštní limity ohledně procenta investované částky, jež může investor uplatnit pro účely daňové úlevy, i ohledně výše slevy na dani, kterou lze z daňové povinnosti investora odečíst. Navíc lze odložit povinnost uhradit daň z kapitálových zisků ze zcizení podílů, jsou-li tyto zisky v určité lhůtě opětovně investovány do způsobilých investic, přičemž ztráty vzniklé zcizením těchto podílů lze odečíst od zisků z jiných podílů, které podléhají téže dani.
125. Obecně Komise uvedené daňové pobídky pro korporátní investory považuje za vhodné, může-li členský stát předložit důkaz, že výběr způsobilých podniků vychází z dobře strukturovaného souboru investičních požadavků, které jsou zveřejněny s náležitou publicitou a které charakterizují způsobilé podniky, jež jsou vystaveny prokázanému selhání trhu nebo jiné významné překážce.
126. Aniž je dotčena možnost určité opatření prodloužit, doba trvání daňových režimů musí být maximálně deset let. Pokud členský stát navrhne prodloužit opatření na celkovou dobu delší než deset let (včetně případných předchozích režimů), musí provést nové předběžné posouzení spolu s hodnocením účinnosti režimu během celé doby jeho provádění.
127. Při své analýze vezme Komise v úvahu zvláštní charakteristiku příslušného vnitrostátního daňového systému a daňové pobídky, které v daném členském státě již existují, jakož i souhrn uvedených pobídek.
128. Daňové zvýhodnění musí být otevřené všem investorům, kteří splňují platná kritéria, a bez diskriminace, pokud jde o jejich místo usazení. Členské státy by tedy měly zajistit adekvátní publicitu, pokud jde o rozsah a technické parametry opatření. Ta by měla zahrnovat příslušné stropy a limity určující maximální výhodu, kterou může každý jednotlivý investor z opatření čerpat, jakož i maximální výši investice, kterou lze do jednotlivých způsobilých podniků vložit.

3.2.3.4. Podmínky pro opatření na podporu alternativních obchodních platforem

129. Pokud jde o opatření na podporu alternativních obchodních platforem nad rámec limitů stanovených v obecném nařízení o blokových výjimkách, provozovatel platformy musí předložit podnikatelský plán, který prokazuje, že se podporovaná platforma může do méně než deseti let stát soběstačnou. V oznámení musí být navíc uvedeny věrohodné hypotetické srovnávací scénáře, které porovnávají situace, s nimiž by obchodovatelné podniky byly konfrontovány, pokud jde o přístup k potřebným financím, kdyby platforma neexistovala.
130. Komise bude příznivě nahlížet na alternativní obchodní platformy zřízené několika členskými státy a působící v několika členských státech, protože mohou být zvláště efektivní a přitažlivé pro soukromé investory, zejména pro investory institucionální.

131. U stávajících platform musí navrhovaná obchodní strategie platformy prokázat, že kvůli přetrvávajícímu nedostatku kotací, a tedy nedostatečné likviditě musí být dotčená platforma navzdory své dlouhodobé životaschopnosti krátkodobě podporována. Komise bude kladně posuzovat podporu na zřízení alternativní obchodní platformy v členských státech, kde žádná taková platforma neexistuje. Je-li alternativní obchodní platforma, která má být podporována, dílčí platformou nebo dceřinou společností stávající burzy cenných papírů, věnuje Komise zvláštní pozornost posouzení ohledně nedostatku financí, jemuž by tato dílčí platforma čelila.

3.2.4. Přiměřenost podpory

132. Státní podpora musí být přiměřená selhání trhu nebo jiné významné překážce, které má řešit, aby se dosáhlo příslušných politických cílů. Musí být koncipována nákladově efektivním způsobem v souladu se zásadami řádného finančního řízení. Aby tedy mohlo být opatření podpory v oblasti rizikového financování považováno za přiměřené, musí být podpora omezena na striktní minimum potřebné k přilákání finančních prostředků z trhu tak, aby bylo napraveno selhání trhu nebo jiná významná překážka aniž by vznikly nepatřičné výhody.
133. Obecně platí, že na úrovni konečných příjemců se podpora v oblasti rizikového financování považuje za přiměřenou, pokud investice v rámci rizikového financování na způsobilého příjemce nepřesáhne strop stanovený v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách a splňuje podmínky stanovené v tomto oddíle. U opatření v oblasti rizikového financování, u nichž investice v rámci rizikového financování na způsobilého příjemce přesahuje strop stanovený v obecném nařízení o blokových výjimkách, musí být vyšší investice v rámci rizikového financování na příjemce navíc úměrná velikosti mezery ve financování vyčíslené v předběžném posouzení (viz bod 64).
134. Na úrovni investorů musí být podpora omezena na minimum potřebné k přilákání soukromého kapitálu, tak aby se dosáhlo minimálního přilákání soukromých zdrojů a bylo řešeno selhání trhu nebo jiná významná překážka.

3.2.4.1. Podmínky pro finanční nástroje

135. Finanční zprostředkovatelé musí vybrat způsobilé konečné příjemce na základě komerčně kvalitní investiční strategie (viz bod 70) a životaschopného podnikatelského plánu, který odůvodňuje výši rizikového financování, jež má být poskytnuto. Uvedené prvky představují další záruku, která zajistí, aby byla podpora nezbytná a přiměřená.
136. Opatření musí zajistit rovnováhu mezi preferenčními podmínkami, jež nabízí finanční nástroj za účelem maximalizace přilákání soukromých zdrojů a řešení zjištěného selhání trhu nebo jiné významné překážky, a nutností, aby nástroj přinášel dostatečné finanční výnosy, a zůstal tak operacně životaschopný.
137. Přesná povaha a hodnota pobídek musí být určena v otevřeném, transparentním a nediskriminačním výběrovém řízení, v jehož rámci jsou finanční zprostředkovatelé a správci fondů nebo investoři vyzváni k předložení soutěžních nabídek.

Přiměřená míra rentability

138. Komise se domnívá, že jsou-li případné asymetrické výnosy upravené o riziko nebo asymetrické sdílení ztrát stanoveny v takovémto řízení, má být finanční nástroj považován za úměrný nástroj, který odráží přiměřenou míru rentability. Jsou-li správci fondů vybráni v otevřeném, transparentním a nediskriminačním řízení, které vyžaduje, aby v jeho rámci žadatelé prezentovali svoji investorskou základnu, má se za to, že soukromí investoři byli vybráni náležitě.
139. U společných investic veřejného fondu a soukromých investorů, kteří se účastní jednotlivých obchodů, by měli být soukromí investoři vybíráni pro každou transakci ve zvláštním výběrovém řízení, což je upřednostňovaný způsob stanovení spravedlivé míry rentability.
140. Nejsou-li soukromí investoři vybráni řádným výběrovým řízením (například proto, že výběrové řízení se ukázalo být neefektivní či bezvýsledné), musí přiměřenou míru rentability stanovit nezávislý odborník na základě analýzy tržních referenčních hodnot a tržního rizika na základě obecně uznávané standardní metodiky, jakou je například metoda oceňování diskontovaných peněžních toků, aby se předešlo nadměrným náhradám pro investory. Na základě uvedené analýzy musí nezávislý odborník vypočítat minimální úroveň spravedlivé míry rentability a přičíst k ní příslušnou marži odrážející rizika.

141. V situacích popsaných v bodě 140 musí být zavedena vhodná pravidla pro jmenování nezávislého odborníka. Odborník musí mít minimálně licenci na poskytování tohoto poradenství, musí být zaregistrován v příslušných profesních sdruženích, dodržovat etická a profesní pravidla vydaná uvedenými sdruženími, být nezávislý a odpovědný za správnost své odborné činnosti. Nezávislí odborníci se v zásadě vybírají otevřeným, transparentním a nediskriminačním výběrovým řízením. Tentýž orgán poskytující podporu nesmí během tří let dvakrát využít služeb téhož nezávislého odborníka pro stanovení přiměřené míry rentability v souvislosti s opatřeními podpory v oblasti rizikového financování.
142. Ve světle výše uvedeného může koncepce opatření stanovit různé asymetrické modely sdílení zisku nebo asymetricky načasované veřejné a soukromé investice, je-li předpokládaná návratnost pro soukromé investory upravená o riziko omezena na přiměřenou míru rentability.

Výběr a odměňování finančních zprostředkovatelů nebo jejich správců

143. Komise se zpravidla domnívá, že podporu může minimalizovat ekonomické sladění zájmů členského státu a finančních zprostředkovatelů, nebo v příslušných případech jejich správců. Dotyčné zájmy musí být v souladu z hlediska dosažení konkrétních politických cílů i z hlediska finanční výkonnosti veřejné investice do daného nástroje.
144. Finanční zprostředkovatel nebo správce fondu mohou investovat společně s členským státem, pokud podmínky této společné investice vylučují jakýkoli případný střet zájmů. Tato společná investice by mohla správce motivovat k sladění jeho investičních rozhodnutí se stanovenými politickými cíli. Schopnost správce fondu realizovat investici z vlastních zdrojů může být jedním z výběrových kritérií.
145. Odměna finančních zprostředkovatelů nebo správců fondů, v závislosti na typu opatření v oblasti rizikového financování, musí zahrnovat roční odměnu za správu a pobídky založené na výkonnosti, například odměnu za zhodnocení kapitálu.
146. Výkonnostní složka odměny musí být významná a musí být koncipována tak, aby představovala odměnu za finanční výkonnost a za dosažení předem stanovených konkrétních politických cílů. Pobídky vázané na politické cíle musí být v rovnováze s pobídkami vázanými na finanční výkonnost, které jsou zapotřebí k zajištění efektivního výběru způsobilých podniků, do nichž se bude investovat. Komise dále přihlédne k případným penále stanoveným v dohodě o financování mezi členským státem a finančním zprostředkovatelem, které se použijí v případě, že vymezené politické cíle nebudou splněny.
147. Výše odměny vázané na výkonnost by měla být odůvodněna relevantní tržní praxí. Správci musí být odměňováni nejen za úspěšné vyplacení a za objem získaného soukromého kapitálu, ale také za úspěšnou návratnost investic, například za příjmy a kapitálové výnosy přesahující určitou minimální míru návratnosti nebo minimální návratnost.
148. Celková odměna za správu nesmí překročit provozní náklady a náklady na řízení nezbytné k provádění dotčeného finančního nástroje plus přiměřený zisk v souladu s tržní praxí. Odměna nesmí zahrnovat investiční náklady.
149. Vzhledem k tomu, že finanční zprostředkovatelé, nebo v příslušných případech jejich správci musí být vybíráni v otevřeném, transparentním a nediskriminačním řízení, celková struktura odměny může být ohodnocena v rámci bodování v uvedeném výběrovém řízení a na základě tohoto výběru lze stanovit maximální odměnu.
150. V případě přímého jmenování pověřeného subjektu se Komise domnívá, že by roční odměna za správu měla vždy odrážet srovnatelnou tržní praxi a v zásadě by neměla překročit 3 % kapitálu, který má být do daného subjektu vložen, s výjimkou pobídek založených na výkonnosti.

3.2.4.2. Podmínky pro daňové pobídky

151. Celková investice pro každý přijímající podnik nesmí překročit maximální částku stanovenou v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, pokud nelze odůvodnit vyšší částku na základě selhání trhu zjištěného v předběžném posouzení, přičemž nejvhodnějším nástrojem je daňový nástroj (viz oddíl 3.2.3.3).
152. Nezávisle na typu daňové úlevy musí být způsobilými podíly kmenové akcie spojené s plnou mírou rizika, které byly nově emitovány způsobilým podnikem, jak je definován v předběžném posouzení, přičemž musí být drženy alespoň tři roky. Úlevy mohou využít jen investoři, kteří jsou nezávislí na podniku, do něhož investují.

153. V případě úlevy na dani z příjmů mohou investoři poskytující finance způsobilým podnikům získat úlevu až do výše průměrného procenta z investované částky za předpokladu, že není překročena maximální daňová povinnost investora u daně z příjmu zjištěná před zahájením daňového opatření. Komise považuje za přiměřené omezit daňovou úlevu na 30 % investované částky. S daní z příjmu lze vzájemně započítat ztráty vzniklé zcizením podílů.
154. V případě úlevy na dani u dividend lze od daně z příjmu v plné výši osvobodit veškeré dividendy získané ze způsobilých podílů.
155. Obdobně v případě úlevy na dani z kapitálových zisků lze od daně z kapitálových zisků v plné výši osvobodit zisk z prodeje způsobilých podílů. Povinnost uhradit daň z kapitálových zisků plynoucích ze zcizení způsobilých podílů lze navíc odložit, jsou-li uvedené zisky do jednoho roku opětovně investovány do nových způsobilých podílů.

3.2.4.3. Podmínky pro alternativní obchodní platformy

156. Aby bylo možné provést řádnou analýzu přiměřenosti podpory pro provozovatele alternativní obchodní platformy, lze udělit státní podporu na pokrytí až 50 % investičních nákladů vzniklých vytvořením této platformy.
157. V případě daňových pobídek pro korporátní investory posoudí Komise přiměřenost opatření podle podmínek, které jsou pro daňové pobídky uvedeny v oddíle 3.2.4.2.

3.2.4.4. Kumulace

158. Podporu v oblasti rizikového financování je možné kumulovat s jakýmkoli jiným opatřením státní podpory, u něhož lze identifikovat způsobilé náklady.
159. Podporu v oblasti rizikového financování lze kumulovat s jinými opatřeními státní podpory bez identifikovatelných způsobilých nákladů nebo s podporou *de minimis* až do výše nejvyššího příslušného stropu celkového financování, který je pro konkrétní okolnosti každého případu stanoven v nařízení o blokové výjimce nebo v rozhodnutí Komise.
160. Státní podporu nepředstavuje financování z prostředků Unie spravované centrálně orgány, subjekty, společnými podniky nebo jinými institucemi Unie, které není přímo ani nepřímo pod kontrolou členských států. Pokud se toto financování z prostředků Unie kombinuje se státní podporou, nesmí celková výše veřejného financování poskytnutého na tutéž investici překročit nejvýhodnější míru financování stanovenou v platných právních předpisech Unie.

3.2.5. Zamezení nežádoucím negativním účinkům podpory v oblasti rizikového financování na hospodářskou soutěž a obchod

161. Aby byla podpora slučitelná, musí být negativní účinky opatření podpory týkající se narušení hospodářské soutěže a dopadu na obchod mezi členskými státy omezeny a nesmí převážet nad pozitivními účinky podpory v rozsahu, jenž by byl v rozporu s obecným zájmem.

3.2.5.1. Zjištění pozitivních účinků, které je nutno vzít v úvahu

162. Jak je vysvětleno v oddíle 1, začínající podniky a malé a střední podniky nadále hrají klíčovou úlohu v ekonomikách členských států, a to jak z hlediska vytváření pracovních míst, tak z hlediska stimulace hospodářské dynamiky a růstu. Malé a střední podniky zaměstnávají v Unii přibližně 100 milionů lidí a vytvářejí více než polovinu HDP Unie. Jsou rovněž nepostradatelné pro konkurenceschopnost a prosperitu Unie, hospodářskou a technologickou suverenitu a odolnost vůči vnějším otřesům. Aby však malé a střední podniky mohly plnit svou úlohu a mít tyto pozitivní účinky, potřebují finanční prostředky. Proto je pro ně existence efektivního trhu rizikového financování pro malé a střední podniky zásadní, aby podniky měly přístup k nezbytným finančním prostředkům v každé fázi svého rozvoje. V případě selhání trhu nebo jiné významné překážky bránící účinnému fungování tohoto financování může být zapotřebí podpora v oblasti rizikového financování, aby se zlepšilo poskytování rizikového financování životaschopným malým a středním podnikům od fáze jejich raného rozvoje až do fáze jejich růstu (a za určitých okolností i malým podnikům se střední tržní kapitalizací a inovativním podnikům se střední tržní kapitalizací), aby se v dlouhodobějším horizontu rozvinul konkurenční trh rizikového financování. V této souvislosti je hlavním pozitivním účinkem, jehož se má podpora v oblasti rizikového financování dosáhnout, zlepšení přístupu dotčených podniků k financování.

163. Kromě toho může Komise při posuzování pozitivních účinků podpory v oblasti rizikového financování, které mají být porovnávány s jejími negativními účinky na hospodářskou soutěž a obchod, v příslušných případech zohlednit okolnost, že kromě svého příspěvku k poskytování rizikového financování má podpora i další pozitivní účinky. Může tomu tak být v případě, kdy se zjistí, že investice v rámci rizikového financování kromě toho, že podnikům umožňuje růst nebo rozvíjet nové činnosti a vytváří hospodářský růst, významně přispívá zejména k digitální transformaci nebo přechodu na environmentálně udržitelné činnosti, včetně nízkouhlíkových, klimaticky neutrálních činností nebo činností odolných vůči změně klimatu, k odolným hodnotovým řetězcům nebo rozvoji podporovaných oblastí. Při posuzování pozitivních účinků, které mají být zohledněny, bude Komise v příslušných případech věnovat zvláštní pozornost kritériím pro environmentálně udržitelné hospodářské činnosti stanoveným v článku 3 nařízení (EU) 2020/852, včetně zásady „významně nepoškozovat“, nebo jiným srovnatelným metodikám ⁽⁵⁸⁾.
164. Aby mohla Komise řádně posoudit očekávané pozitivní účinky podpory z hlediska rozvoje dotčených činností, měl by členský stát stanovit jasný a konkrétní cíl (nebo soubor cílů), který by řešil selhání trhu nebo jinou významnou překážku zjištěnou v předběžném posouzení. Rozsah a doba trvání opatření by měly odpovídat těmto cílům. Kromě toho musí členský stát rovněž definovat příslušné ukazatele výkonnosti založené na výsledcích předběžného posouzení, aby Komise mohla změřit očekávané účinky podpory s ohledem na sledované cíle. Příklady ukazatelů výkonnosti:
- a) požadovaná nebo předpokládaná investice soukromého sektoru;
 - b) předpokládaný počet konečných příjemců, do kterých se má investovat, včetně počtu začínajících podniků a malých a středních podniků;
 - c) odhadovaný počet nových podniků, jež mají být během provádění opatření v oblasti rizikového financování a v důsledku investic v oblasti rizikového financování vytvořeny;
 - d) počet pracovních míst, která mají být v podnicích z řad konečných příjemců v období od data první investice v oblasti rizikového financování, která je součástí opatření v oblasti rizikového financování, až do výstupu vytvořena;
 - e) v příslušných případech podíl investic, jež mají být uskutečněny ve shodě s kritériem subjektu v tržním hospodářství;
 - f) milníky a lhůty, ve kterých mají být investovány určité předem vymezené částky nebo procento z rozpočtu;
 - g) předpokládaná návratnost nebo výnos investic;
 - h) v příslušných případech patentové přihlášky, jež mají být podány konečnými příjemci během provádění opatření v oblasti rizikového financování;
 - i) ve vhodných případech posílení odolnosti kritických dodavatelských řetězců (např. zdravotnictví, elektronika, letecký a kosmický průmysl, odvětví vyrábějící zboží dvojího užití a obrany) a podpora technologického rozvoje.
165. Ukazatele uvedené v bodě 164 jsou relevantní pro prokázání toho, že se očekává, že podpora v oblasti rizikového financování přinese pozitivní účinky v souladu se stanovenými cíli. Ukazatele zejména umožňují posoudit účinnost opatření a oprávněnost investičních strategií vypracovaných finančním zprostředkovatelem v souvislosti s výběrovým řízením.
166. Pokud je opatření v oblasti rizikového financování částečně nebo zcela použito na podporu podniků, které byly nedávno oceněny/odměněny za inovativnost v souladu s kritérii stanovenými v rámci činností CASSINI nebo jimž ERI udělila značku kvality „pečeť excellence“, nebo na společné investice s fondem ERI nebo na poskytnutí následných investic v rámci programu „Accelerator“ ⁽⁵⁹⁾, Komise může akceptovat, že členský stát používá stejné klíčové ukazatele výkonnosti, jaké používá iniciativa CASSINI nebo ERI.

3.2.5.2. Negativní účinky, které je nutno vzít v úvahu

167. Opatření státní podpory musí být koncipováno tak, aby bylo omezeno narušení hospodářské soutěže a obchodu na vnitřním trhu. V případě opatření v oblasti rizikového financování musí být potenciální negativní účinky posuzovány na každé úrovni, kde může být podpora přítomna: na úrovni investorů, finančních zprostředkovatelů a jejich správců a konečných příjemců.

⁽⁵⁸⁾ U opatření, která jsou totožná s opatřeními v rámci plánů pro oživení a odolnost schválených Radou, se tato podmínka považuje za splněnou, neboť jejich soulad se zásadou „významně nepoškozovat“ již byl ověřen.

⁽⁵⁹⁾ V souladu s článkem 48 nařízení (EU) 2021/695 (viz poznámka pod čarou 26).

168. Aby se Komisi umožnilo posoudit pravděpodobné negativní účinky daného opatření na hospodářskou soutěž a obchod, může členský stát předložit jakoukoli studii nebo jiný relevantní důkaz, který má k dispozici, například následná hodnocení provedená u podobných režimů, pokud jde o způsobilé podniky, struktury financování, koncepční parametry a zeměpisnou oblast.
169. Na úrovni trhu poskytování rizikového financování může státní podpora vést k vytěsnění soukromých investorů. To by mohlo snížit pobídky pro soukromé investory, aby poskytovali finanční prostředky způsobilým podnikům, a nabádat je, aby čekali, až stát těmto investicím poskytne podporu. Toto riziko vzrůstá s rostoucí výší celkového financování poskytnutého konečným příjemcům, s velikostí uvedených přijímajících podniků a s pokročilostí fáze jejich rozvoje, jelikož dostupnost soukromého financování se za těchto okolností postupně zvyšuje. Státní podpora by navíc neměla eliminovat běžné podnikatelské riziko investic, které by investoři podstoupili i bez státní podpory. Bylo-li však řádně vymezeno selhání trhu nebo jiná významná překážka, je méně pravděpodobné, že následkem opatření v oblasti rizikového financování k uvedenému vytěsnění dojde.
170. Na úrovni finančních zprostředkovatelů může mít podpora rušivé účinky, pokud jde o zvýšení nebo zachování tržní síly zprostředkovatele, například na trhu v konkrétním regionu. I když podpora tržní síly finančního zprostředkovatele neposiluje přímo, může tak činit nepřímo tím, že odrazuje od expanze stávající soutěžitele, vede k jejich výstupu nebo odrazuje od vstupu nové soutěžitele.
171. Opatření v oblasti rizikového financování musí být zaměřena na růstově orientované podniky, které nedokážou přilákat adekvátní objem financování od soukromých investorů, ale se státní podporou v oblasti rizikového financování se mohou stát životaschopnými. Avšak v případě, kdy opatření umožňuje založení veřejného fondu, jehož investiční strategie ale dostatečně neprokazuje potenciální životaschopnost způsobilých podniků, dané opatření zřejmě nevyhoví ověření vyváženosti (viz oddíl 3.2.5.3), jelikož v tomto případě může investice v oblasti rizikového financování představovat dotaci.
172. Podmínky týkající se komerční správy a rozhodování řízeného kritériem zisku, které jsou vymezeny v článku 21 obecného nařízení o blokových výjimkách, jsou nezbytné k zajištění toho, aby výběr konečných příjemců podniků vycházel z komerční logiky. Komise proto tyto podmínky zohlední při posuzování opatření v oblasti rizikového financování podle těchto pokynů, včetně případů, kdy se opatření týká veřejných finančních zprostředkovatelů.
173. Investiční fondy malého rozsahu s omezeným regionálním zaměřením a bez adekvátních systémů správy a řízení budou analyzovány, aby se předešlo riziku zachování neúčinných tržních struktur. Regionální režimy v oblasti rizikového financování nemusí kvůli nedostatečné diverzifikaci spojené s možným nízkým počtem způsobilých podniků jakožto investičních cílů vždy disponovat dostačující velikostí a působností, což by mohlo snížit efektivitu takových fondů a vést k poskytování podpory méně životaschopným podnikům. V takových případech by investice mohly potenciálně narušit hospodářskou soutěž a poskytnout některým podnikům nepatřičné výhody.
174. Na úrovni konečných příjemců by opatření mohlo mít rušivý účinek na výrobní trhy, kde uvedené podniky soutěží. Opatření může například narušovat hospodářskou soutěž, je-li zaměřeno na podniky v neefektivních odvětvích. Hospodářskou soutěž by mohlo zejména nepatřičně narušit výrazné rozšíření kapacit vyvolané státní podporou na neefektivním trhu, jelikož vznik nebo udržování nadměrné kapacity by mohly vést k omezení ziskového rozpětí, ke snížení investic soutěžitelů, či dokonce k jejich odchodu z trhu. Taková situace může také bránit podnikům ve vstupu na trh. To vede k neefektivním tržním strukturám, které v dlouhodobém horizontu škodí také spotřebitelům. Pokud trh v cílových odvětvích roste, existuje obvykle méně důvodů k obavám, že podpora negativně ovlivní dynamické pobídky nebo bude nepatřičně bránit výstupu či vstupu. Komise se domnívá, že riziko takových narušení je značné, pokud se opatření v oblasti rizikového financování týká konkrétního odvětví nebo upřednostňuje určitá odvětví před jinými. V takových případech bude Komise analyzovat úroveň výrobních kapacit v daném odvětví ve světle potenciální poptávky. Aby Komise mohla toto posouzení provést, členské státy musí ve svém oznámení uvést, zda se opatření v oblasti rizikového financování týká konkrétního odvětví nebo upřednostňuje určitá odvětví před jinými.

175. Komise rovněž posoudí veškeré možné negativní účinky přemísťování, neboť by mohly ovlivnit hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy. V této souvislosti bude Komise analyzovat, zda je pravděpodobné, že regionální fondy budou motivovat k přemísťování v rámci vnitřního trhu. Jsou-li činnosti finančního zprostředkovatele zaměřeny na nepodporovaný region hraničící s podporovanými regiony nebo s regionem s vyšší intenzitou regionální podpory, než má cílový region, je riziko tohoto narušení výraznější. Negativní účinky v podobě přemísťování může mít také regionální opatření v oblasti rizikového financování zaměřené pouze na určitá odvětví.
176. V neposlední řadě může Komise v rámci posouzení negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod v příslušných případech zohlednit negativní externality podporované činnosti, pokud tyto externality nepříznivě ovlivňují hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy v míře, která je v rozporu se společným zájmem tím, že vytváří nebo zhoršuje neefektivnost trhu ⁽⁶⁰⁾.

3.2.5.3. Porovnání pozitivních a negativních účinků podpory

177. Jako poslední krok ve své analýze Komise porovná zjištěné negativní účinky opatření podpory z hlediska narušení hospodářské soutěže a dopadu na obchod mezi členskými státy s pozitivními účinky podpory a k závěru, že opatření podpory je slučitelné s vnitřním trhem dojde pouze tehdy, jestliže pozitivní účinky převažují nad negativními.
178. Celkové výsledky některých kategorií režimů podpory mohou dále podléhat požadavku na následné hodnocení popsanému v oddíle 4. V takových případech může Komise omezit dobu trvání daných režimů a stanovit možnost následně oznámit jejich prodloužení.

3.2.6. Transparentnost

179. Jako další pojistku proti nepřipustným narušením hospodářské soutěže musí členské státy, Komise, hospodářské subjekty a veřejnost mít snadný přístup ke všem relevantním aktům a k příslušným informacím ohledně podpory, jež byla na jejich základě poskytnuta.
180. Členské státy musí v modulu Komise pro transparentní přidělování státní podpory ⁽⁶¹⁾ nebo na souhrnné internetové stránce o státní podpoře na vnitrostátní nebo regionální úrovni zveřejnit tyto informace:
- a) úplné znění rozhodnutí o poskytnutí jednotlivé podpory nebo schváleného režimu podpory a jeho prováděcích ustanovení nebo odkaz na ně;
 - b) informace o každé poskytnuté jednotlivé podpoře přesahující 100 000 EUR podle přílohy těchto pokynů.
181. Členské státy musí uspořádat své komplexní internetové stránky věnované státní podpoře uvedené v bodě 180 takovým způsobem, aby byl přístup k informacím snadný. Informace musí být zveřejněny v nechráněném tabulkovém formátu, který umožňuje efektivně vyhledávat, získávat a stahovat údaje a snadno je uveřejňovat na internetu, například ve formátu CSV nebo XML. Široká veřejnost musí mít přístup k internetovým stránkám bez jakýchkoli omezení, např. bez předchozí registrace uživatelů.
182. V případě režimů ve formě daňových pobídek se podmínky uvedené v bodě 180 písm. b) budou pokládat za splněné, pokud členské státy zveřejní požadované informace o částkách jednotlivých podpor v následujících rozpětích (v milionech EUR):

0,1–0,5;

0,5–1;

1–2;

2–5;

5–10;

10–30;

30–60;

⁽⁶⁰⁾ Tak by tomu mohlo být i v případě, že podpora narušuje fungování ekonomických nástrojů zavedených za účelem internalizace těchto negativních externalit (např. ovlivněním cenových signálů ze systému EU pro obchodování s emisemi nebo podobného nástroje).

⁽⁶¹⁾ „Veřejné vyhledávání v databázi Transparentnost státní podpory“ je k dispozici na těchto internetových stránkách: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=cs>.

60–100;

100–250

250 a více.

183. Informace uvedené v bodě 180 písm. b) musí být zveřejněny do šesti měsíců od data poskytnutí podpory nebo v případě podpory v podobě daňových pobídek do jednoho roku od lhůty pro podání daňového přiznání⁽⁶²⁾. V případě protiprávní podpory, která však byla následně shledána slučitelnou, musí členské státy tyto informace zveřejnit do šesti měsíců ode dne rozhodnutí Komise, kterým se podpora prohlašuje za slučitelnou. Aby bylo možné vymáhat pravidla státní podpory podle Smlouvy, musí být informace k dispozici po dobu nejméně deseti let ode dne, kdy je podpora poskytnuta.
184. Komise na svých internetových stránkách zveřejní odkazy na internetové stránky věnované státní podpoře uvedené v bodě 180.

4. HODNOCENÍ

185. Aby se dále zajistilo, že narušení hospodářské soutěže a obchodu bude omezeno, může Komise požadovat, aby některé režimy podpor podléhaly následnému hodnocení. Hodnocení budou vyžadována u těch režimů, u nichž je potenciál narušení hospodářské soutěže a obchodu obzvláště vysoký, tj. pokud provádění nebude včas přezkoumáno, hrozí, že hospodářskou soutěž značně omezí nebo naruší.
186. Následné hodnocení se může vyžadovat u těchto režimů podpory:
- a) režimů s velkým rozpočtem na podporu;
 - b) režimů s regionálním zaměřením;
 - c) režimů s úzkým odvětvovým zaměřením;
 - d) režimů, u nichž došlo ke změně, pokud tato změna ovlivňuje kritéria způsobilosti, objem investic nebo finanční koncepční parametry;
 - e) režimů obsahujících nové charakteristiky;
 - f) režimy, u nichž o to Komise požádá s ohledem na možné negativní účinky režimu na hospodářskou soutěž a obchod.
187. Následné hodnocení se bude v každém případě vyžadovat u režimů, jejichž rozpočtové prostředky státní podpory nebo účtované výdaje přesahují 150 milionů EUR v kterémkoli daném roce nebo 750 milionů EUR během jejich celkové doby trvání, tj. kombinované doby trvání režimu a jakéhokoli předchozího režimu zahrnujícího podobný cíl a zeměpisnou oblast, počínaje dnem 1. ledna 2022. Vzhledem k cílům hodnocení a s cílem zabránit nepřiměřené zátěži pro členské státy budou následná hodnocení vyžadována pouze u režimů podpory, jejichž celková doba trvání přesahuje tři roky, počínaje od 1. ledna 2022.
188. Od požadavku na následné hodnocení lze upustit u režimů podpory, které bezprostředně navazují na režim sdílející podobný cíl a zeměpisnou oblast, pro něž bylo provedeno hodnocení, vypracována závěrečná hodnotící zpráva v souladu s plánem hodnocení schváleným Komisí a nedošlo u nich k žádným negativním zjištěním. Režim podpory, jehož závěrečná hodnotící zpráva není v souladu se schváleným plánem hodnocení, musí být s okamžitým účinkem pozastaven.
189. Cílem hodnocení by mělo být ověřit, zda bylo dosaženo předpokladů a podmínek, na nichž je založena slučitelnost režimu, zejména nezbytnosti a účinnosti opatření podpory s ohledem na jeho cíle. Mělo by rovněž posoudit dopad opatření v oblasti rizikového financování na hospodářskou soutěž a obchod.
190. U režimů podpory, u kterých musí být hodnocení provedeno (viz body 186 a 187) a jejichž celková doba trvání přesahuje tři roky, počínaje od 1. ledna 2022, musí členské státy oznámit návrh plánu hodnocení, který bude nedílnou součástí posouzení režimu Komisí, a to takto:
- a) společně s režimem podpory, pokud jeho rozpočet státní podpory překročí 150 milionů EUR v kterémkoli daném roce nebo 750 milionů EUR za celkovou dobu jeho trvání, a

⁽⁶²⁾ V případě, že pro podání daňového přiznání neexistuje žádný formální požadavek, bude za datum poskytnutí pro účely kódování považován 31. prosinec roku, na který byla podpora poskytnuta.

- b) do 30 pracovních dnů poté, co došlo k významné změně vedoucí k navýšení rozpočtu režimu na částku přesahující 150 milionů EUR v kterémkoli daném roce nebo 750 milionů EUR za celkovou dobu trvání režimu podporu;
 - c) do 30 pracovních dnů poté, co byly v oficiálních účtech zaznamenány výdaje překračující 150 milionů EUR v kterémkoli roce;
 - d) na žádost Komise a v každém případě před schválením režimu, pokud režim spadá do jedné z kategorií uvedených v bodě 186, bez ohledu na rozpočet státní podpory režimu.
191. Návrh plánu hodnocení musí být v souladu se společnými metodickými zásadami stanovenými Komisí⁽⁶³⁾. Členské státy musí zveřejnit plán hodnocení schválený Komisí.
192. Následné hodnocení musí na základě plánu hodnocení provést odborník nezávislý na orgánu, jenž poskytuje podporu. Každé hodnocení musí zahrnovat alespoň jednu průběžnou a jednu závěrečnou hodnotící zprávu. Členské státy musí obě zprávy zveřejnit.
193. Závěrečná hodnotící zpráva musí být předložena Komisi včas, aby mohla posoudit případné prodloužení režimu podpory, a to nejpozději devět měsíců před skončením jeho platnosti. Toto období může být zkráceno u režimů, které v posledních dvou letech provádění vyvolávají požadavek na hodnocení. Přesný rozsah a postup každého hodnocení bude stanoven v rozhodnutí, jímž se schvaluje režim podpory. Oznámení o jakémkoli následném opatření podpory s podobným cílem musí popsat, jakým způsobem byly výsledky hodnocení vzaty v úvahu.

5. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

5.1. Použitelnost

194. Zásady stanovené v těchto pokynech bude Komise uplatňovat při posuzování slučitelnosti veškeré podpory v oblasti rizikového financování podléhající oznamovací povinnosti, jež bude nebo by měla být poskytnuta od 1. ledna 2022.
195. Podpora v oblasti rizikového financování, jež byla neoprávněně poskytnuta před 1. lednem 2022, bude posuzována v souladu s pravidly platnými k datu poskytnutí podpory.
196. Aby byla chráněna oprávněná očekávání soukromých investorů v případě režimů v oblasti rizikového financování, které poskytují veřejné financování na podporu rizikového financování, určuje použitelnost pravidel na opatření v oblasti rizikového financování datum příslibení veřejných finančních prostředků finančním zprostředkovatelům, což je datum podpisu dohody o financování.

5.2. Vhodná opatření

197. Komise se domnívá, že provádění těchto pokynů povede v Unii k určitým změnám v zásadách hodnocení podpory v oblasti rizikového financování. Z těchto důvodů navrhuje Komise členským státům podle čl. 108 odst. 1 Smlouvy následující vhodná opatření:
- a) členské státy by v případě potřeby měly změnit stávající režimy podpory v oblasti rizikového financování tak, aby je uvedly do souladu s těmito pokyny, a to ve lhůtě šesti měsíců ode dne jejich zveřejnění;
 - b) členské státy se vyzývají, aby vyjádřily výslovný bezpodmínečný souhlas s navrženými opatřeními ve lhůtě dvou měsíců od data zveřejnění těchto pokynů. Pokud se dotyčný členský stát nevyjádří, bude mít Komise za to, že s navrhovanými opatřeními nesouhlasí.
198. Aby byla chráněna oprávněná očekávání soukromých investorů, členské státy nemusí přijímat vhodná opatření v souvislosti s režimy podpory v oblasti rizikového financování ve prospěch malých a středních podniků, pokud k příslibení veřejného financování finančním zprostředkovatelům, kterému odpovídá datum podpisu dohody o financování, došlo před datem zveřejnění těchto pokynů a všechny podmínky obsažené v dohodě o financování zůstávají nezměněny. Tito finanční zprostředkovatelé mohou nadále fungovat a investovat v souladu se svou původní investiční strategií až do konce doby trvání uvedené v dohodě o financování.

⁽⁶³⁾ Pracovní dokument útvarů Komise „Společná metodika pro hodnocení státní podpory“ (SWD(2014) 179 final, 28.5.2014).

5.3. Podávání zpráv a monitorování

199. V souladu s nařízením Rady (EU) 2015/1589 ⁽⁶⁴⁾ a nařízením Komise (ES) č. 794/2004 ⁽⁶⁵⁾ musí členské státy podávat Komisi výroční zprávy.
200. Členské státy musí vést o všech opatřeních podpory podrobné záznamy. Tyto záznamy musí obsahovat veškeré potřebné informace prokazující, že byly dodrženy podmínky způsobilosti a maximální objemy investic. Musí se uchovávat po dobu deseti let od data poskytnutí podpory a na vyžádání musí být předloženy Komisi. V případě opatření podpory, která poskytují daňové pobídky, v jejichž rámci je daňová podpora poskytována automaticky, např. u opatření na základě daňových příznání příjemců, a před poskytnutím podpory se neprovádí ověření, zda jsou u každého příjemce splněny všechny podmínky slučitelnosti, musí členské státy pravidelně alespoň následně a na základě vzorku ověřovat, zda jsou splněny všechny podmínky slučitelnosti, a vyvozovat nezbytné závěry. Členské státy musí uchovávat podrobné záznamy o ověřování alespoň po dobu deseti let ode dne provedení kontroly.

5.4. Revize

201. Komise se může rozhodnout tyto pokyny kdykoli přezkoumat nebo pozměnit, jestliže by to vyžadovaly důvody spojené s politikou Unie v oblasti hospodářské soutěže nebo za účelem zohlednění jiných politik a mezinárodních závazků Unie, vývoje na trzích nebo z jakéhokoli jiného oprávněného důvodu.

⁽⁶⁴⁾ Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽⁶⁵⁾ Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (EU) 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

PŘÍLOHA

Informace o transparentnosti

Informace o jednotlivých poskytnutých podporách uvedené v bodě 180, písm. b):

- totožnost jednotlivého příjemce podpory ⁽¹⁾:
 - název
 - identifikační kód příjemce
- typ podniku příjemce podpory v době podání žádosti:
 - malý nebo střední podnik
 - velký podnik
- region, v němž se příjemce podpory nachází, na úrovni NUTS II nebo nižší
- hlavní odvětví nebo činnost příjemce podpory pro danou podporu určená skupinou NACE (třímístný číselný kód) ⁽²⁾
- prvek podpory, vyjádřený v celé výši v národní měně
- pokud se liší od prvku podpory, nominální výše podpory, vyjádřená v celé výši v národní měně ⁽³⁾
- nástroj podpory ⁽⁴⁾:
 - dotace/subvence úrokových sazeb/odpisy dluhu
 - úvěr/vratné zálohy/vratná dotace
 - záruka
 - daňové zvýhodnění nebo osvobození od daně
 - rizikové financování
 - jiné (upřesněte)
- datum poskytnutí podpory a datum zveřejnění
- cíl podpory
- totožnost orgánu nebo orgánů poskytujících podporu
- v příslušných případech název pověřeného subjektu a názvy vybraných finančních zprostředkovatelů
- odkaz na opatření podpory ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ S výjimkou obchodních tajemství a jiných důvěrných informací v řádně odůvodněných případech a se souhlasem Komise (sdělení Komise ze dne 1. prosince 2003 o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, C(2003) 4582 (Úř. věst. C 297, 9.12.2003, s. 6).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech (Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1).

⁽³⁾ hrubý grantový ekvivalent nebo, v relevantních případech, výše investice. V případě provozní podpory lze uvést roční výši podpory na příjemce. U daňových režimů může být tato částka poskytována v rozmezích stanovených v bodě 182. Zveřejňuje se částka představující maximální povolenou výši daňového zvýhodnění, nikoli každoročně odečtená částka (jedná-li se například o zápočet daně, uveřejňuje se maximální povolený zápočet daně, nikoli skutečná částka, která může záviset na výši zdanitelných příjmů a může se každý rok měnit).

⁽⁴⁾ Je-li podpora poskytnuta z více nástrojů, uvede se výše podpory v členění podle jednotlivých nástrojů.

⁽⁵⁾ Jak jej uvedla Komise v rámci oznamovacího postupu uvedeného v oddíle 2.2.